

Vlaams
Parlement

vergadering **C78**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 14 december 2017

INHOUD

INTERPELLATIE van Katia Segers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de uitkomst van de bemiddeling inzake het Uplace-project – 5 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de discriminatie van personen met Afrikaanse roots op de arbeidsmarkt – 516 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Sabine de Bethune aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de studie van de Koning Boudewijnstichting met betrekking tot de Afrikaanse gemeenschap, in het bijzonder over hun werkgelegenheidssituatie – 522 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Yasmine Kherbache aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de studie 'Burgers met Afrikaanse roots: een portret van Congolese, Rwandese en Burundese Belgen' – 574 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Herman De Croo aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de problematische positie op de arbeidsmarkt van Congolese, Rwandese en Burundese Belgen – 597 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de inpassing van seizoensarbeid in de landbouw binnen het wijk-werken – 520 (2017-2018)	14
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het overleg met de federale diensten over het oneigenlijke gebruik van dagcontracten – 579 (2017-2018)	19
Bijlage	20
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het versnellingsplan voor het activeren van langdurig werklozen – 596 (2017-2018)	23
VRAAG OM UITLEG van Martine Taelman aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het controlesysteem voor strijkactiviteiten met dienstencheques – 598 (2017-2018)	26
VRAAG OM UITLEG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over een overkoepelende portaalsite om internationaal toptalent aan te trekken – 609 (2017-2018)	28

**INTERPELLATIE van Katia Segers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de uitkomst van de bemiddeling inzake het Uplace-project
– 5 (2017-2018)**

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De commissie heeft bij tweederdemeerderheid van de aanwezige leden beslist om deze interpellatie in besloten vergadering te behandelen. Het verslag hiervan zal dan ook niet op de website van het Vlaams Parlement worden gepubliceerd.

**VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de discriminatie van personen met Afrikaanse roots op de arbeidsmarkt
– 516 (2017-2018)**

**VRAAG OM UITLEG van Sabine de Bethune aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de studie van de Koning Boudewijnstichting met betrekking tot de Afrikaanse gemeenschap, in het bijzonder over hun werkgelegenheidssituatie
– 522 (2017-2018)**

**VRAAG OM UITLEG van Yasmine Kherbache aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de studie 'Burgers met Afrikaanse roots: een portret van Congolese, Rwandese en Burundese Belgen'
– 574 (2017-2018)**

**VRAAG OM UITLEG van Herman De Croo aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de problematische positie op de arbeidsmarkt van Congolese, Rwandese en Burundese Belgen
– 597 (2017-2018)**

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, mijn vraag gaat over het rapport van de Koning Boudewijnstichting, dat enkele dagen geleden is verschenen, over discriminatie bij Afro-descendenten, of mensen met Afrikaanse roots, die op onze arbeidsmarkt op zoek zijn naar een job. Zes op de tien personen met Afrikaanse roots in ons land hebben een diploma hoger onderwijs, maar ze worden vier keer meer met werkloosheid geconfronteerd dan de gemiddelde autochtone Belg. Dat blijkt uit een onderzoek van drie Belgische universiteiten bij een representatieve steekproef van de 110.000 Belgen van Congolese, Rwandese of Burundese afkomst.

Het cijfer is symptomatisch voor de discriminatie en het racisme waarmee medeburgers uit onze voormalige kolonies te maken krijgen. Eerder onderzoek toonde ook al dat werknemers met Turkse of Marokkaanse roots het veel moeilijker hebben op de arbeidsmarkt dan autochtone Belgen. Het verschil met de Afrikaanse werkzoekenden is echter dat die doorgaans veel hoger opgeleid zijn. Dat vertaalt zich evenwel niet in een hogere tewerkstelling. Integendeel, ze hebben het niet alleen veel moeilijker om aan een baan te raken, ze worden ook vaak tewerkgesteld in een statuut dat ver beneden hun opleidingsgraad ligt. Zo komen de Afrikaanse vrouwen zeer vaak terecht in schoonmaakkploegen of als verpleegkundigen, jobs waar uiteraard ook niets mis mee is en die zeker hun waarde hebben, maar die natuurlijk niet in de lijn liggen van iemand die een hoge opleiding heeft genoten. En mannen, zelfs al hebben ze gedoctoreerd, moeten aan de slag als magazijnier of verkoper.

Opvallend is het hoge percentage van de ondervraagden dat aangeeft zelf slachtoffer te zijn geweest van discriminatie: 80 procent. Acht op de tien. Ze spreken daarbij niet enkel over discriminatie op het werk, minister, maar ook op school, bij het zoeken naar huisvesting, bij contacten met de Belgische instellingen enzovoort. Het structurele probleem van discriminatie, dat wij met onze fractie al meermaals in verschillende commissies hebben aangehaald, wordt hier dus nog maar eens, voor de zoveelste keer, bevestigd.

Minister, hoe verklaart u als minister dat deze groep van Afrikaanse werkzoekenden, ondanks hun hoge opleiding, zo moeilijk aan een job raakt? Dankzij hun hoge opleidingsniveau en dubbele identiteit heeft de groep werkzoekenden waarover sprake grote troeven op de arbeidsmarkt: ze hebben gestudeerd, ze hebben gedoctoreerd, ze hebben een hoge opleiding. Hoe kunt u ervoor zorgen dat die troeven beter gevaloriseerd worden op onze arbeidsmarkt?

Welke acties gaat u ondernemen om de heel specifieke discriminatie van deze groep op de arbeidsmarkt, die via dit onderzoek heel duidelijk naar voren is gebracht, tegen te gaan en ervoor te zorgen dat ze een eerlijke kans krijgen op de arbeidsmarkt, wat toch altijd de inzet moet zijn van het debat en van de acties die u onderneemt?

U bent bezig een mentaliteitswijziging op gang te brengen, hebt u al een paar keer aangehaald. Zult u extra initiatieven nemen omtrent deze grote groep werkzoekenden, om die mentaliteitswijziging op gang te brengen? Ilke Adam, een van de onderzoekers die aan het onderzoek hebben meegewerkt, geeft immers aan dat de stereotypering van de werkzoekenden nog een heel groot probleem is. De beelden die mensen hebben van Afrikaanse medeburgers, van Afro-descendenten, is vaak karikaturaal en niet aanvaardbaar in de samenleving waar we vandaag in leven. Welke extra stappen zult u daaromtrent ondernemen?

Bent u van plan om werkgevers via de sectorconvenanten aan te spreken over deze specifieke vorm van discriminatie?

Enkele dagen geleden stond in de kranten dat bewezen is dat praktijktesten werken. Het ging over de huurmarkt. Ik vroeg me af of dat, in combinatie met alle onderzoeken die u nu ziet, bij u ook de drang doet toenemen om daar werk van te maken om dit probleem op te lossen.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Sabine de Bethune (CD&V): Voorzitter, het verheugt mij om te horen dat deze commissie zo hard werk maakt van aandacht voor discriminatie, voor kansengroepen op de arbeidsmarkt. Dan doet u zeer nuttig werk, want het is niet enkel een onrecht en een groot probleem voor de betrokkenen, maar ook een belangrijk probleem wat onze economie betreft, want we moeten ervoor zorgen dat we geen 'waste of talent' hebben.

Minister, ik wil me aansluiten bij de vraag om uitleg van de heer Annouri. Het verheugt me dat twee andere Vlaamse volksvertegenwoordigers deze problematiek ook even belangrijk vinden. Ik zou willen horen wat uw visie en uw beleid is ten aanzien van deze bijzondere doelgroep van Afrikaanse sub-Saharaanse personen die in het bijzonder afkomstig zijn uit landen als Congo, Burundi en Rwanda. Volgens de studie van de Koning Boudewijnstichting zouden die mensen in ons land een gemeenschap van ongeveer 260.000 mensen vormen.

Ik vind de studie bijzonder interessant. U hebt er natuurlijk ook kennis van genomen. De studie is zeer gefocust en toont aan dat deze doelgroep door zeer bijzondere en specifieke discriminaties en moeilijkheden wordt getroffen. De heer Annouri is er al op ingegaan. Ik zou ook mijn waardering willen uiten voor de onderzoekers en voor de Koning Boudewijnstichting, die deze problematiek zo structureel onderstreept.

Uit de studie blijkt duidelijk dat deze mensen deel van onze samenleving willen uitmaken, dat ze taal spreken en dat zowel de mannen als de vrouwen hoger zijn opgeleid dan de gemiddelde Belg. Het is heel confronterend vast te stellen dat deze mensen die zich willen integreren, zo sterk gediscrimineerd worden en zich gediscrimineerd voelen. De cijfers zijn daarnet vermeld. Hoewel 60 procent van de ondervraagden een diploma heeft, worden ze viermaal meer dan het nationaal gemiddelde door werkloosheid getroffen. Als ze werken, is het onder hun niveau. Vooral de vrouwen werken vaak in zeer seksespecifieke domeinen. Blijkbaar kunnen ze die grenzen niet doorbreken.

Het probleem doet zich voor bij de eerste generatie. Aangezien ze nog te jong is, beschikken we nog niet over cijfers voor de tweede generatie. Ik heb echter echo's opgevangen - want ik heb veel contacten met die gemeenschap - dat die jongeren zich enorm gediscrimineerd voelen in het maatschappelijk leven. Voor zover ik dat tijdens gesprekken intuïtief kan aanvoelen, is dat niet het geval op school. Het gebeurt echter wel als ze uitgaan of als ze actief willen zijn in het vrijwilligerswerk. De jongeren van de tweede generatie botsen dan op ongelooflijke 'burdens'.

Minister, erkent u deze specifieke problematiek? Ik heb het niet over de globale discriminatieproblematiek met betrekking tot nieuwkomers in ons land, maar specifiek over deze bevolkingsgroep. Hoe zult u dat met uw beleid aanpakken? Ik denk dan aan activering en aan het scheppen van kansen. Zult u gevolg geven aan deze bijzonder interessante studie? Zult u uw administratie vragen zich hierin te verdiepen, hierop te focussen en ten aanzien van het beleid concrete aanbevelingen te formuleren? Misschien staan al concrete projecten op stapel. In dat geval verneem ik dat graag.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Voorzitter, ik wil de andere vraagstellers bedanken voor hun vragen om uitleg over dit thema. We kunnen in deze commissie niet genoeg aandacht besteden aan de bestrijding van discriminatie. Het is een van de grootste problemen op onze huidige arbeidsmarkt. Dat wordt keer op keer door onderzoeken bevestigd. Ditmaal gaat het om een onderzoek in opdracht van de Koning Boudewijnstichting.

Het is zeer belangrijk dat dit onderzoek ook een van de belangrijkste drogrede-nen doorprikt. Hoe vaak hebben we moeten horen dat de gediscrimineerde personen maar harder hun best moeten doen, harder moeten studeren en een diploma moeten halen? Hoe vaak heb ik moeten horen dat het een kwestie van competenties is. Hier gaat het om een groep die, algemeen beschouwd, hoger opgeleid is dan de gemiddelde Belg, maar op de arbeidsmarkt veel harder met uitsluiting wordt geconfronteerd. Deze mensen worden viermaal meer met werkloosheid geconfronteerd. Dit roept op tot een sense of urgency in deze commissie en hopelijk ook in de Vlaamse Regering.

Naar aanleiding van dit onderzoek heeft een groep professoren die sense of urgency aangekaart. Professor Baert, die gespecialiseerd is in discriminatie op de arbeidsmarkt, en anderen hebben verklaard dat we naar de werkgevers moeten kijken. We moeten hen vragen waarop ze wachten. Dat is een terechte oproep.

Minister, volgens mij moeten we dit onderzoek aangrijpen om na te gaan wat we meer kunnen doen. Erkent u de problemen die in het onderzoek worden aangekaart? Een van die problemen is dat mensen met een diploma eigenlijk nog meer worden gediscrimineerd dan personen die geen migratieachtergrond hebben. Welke beleidsconclusies trekt u uit de studie? Zijn er nog acties die u wilt ondernemen bovenop het beleid dat u al herhaaldelijk hebt toegelicht? Uw beleid is gericht op sensibilisering en zelfregulering. Wilt u aandacht besteden aan deze specifieke groep?

Er is in het verleden aandacht besteed aan de mogelijkheid zelforganisaties hier meer bij te betrekken. Dat heeft zijn succes bewezen. Wilt u, naast de aandacht voor de samenwerking met sectoren, ook zelforganisaties beter bij het beleid betrekken? Die mensen organiseren zich om zich beter te emanciperen.

In het opiniestuk vermelden de professoren ook goede voorbeelden van de inzet van VDAB om werkgevers te overtuigen. De bestrijding van discriminatie wordt nu vaak op de slachtoffers gefocust. Zij moeten harder hun best doen om discriminatie te vermijden. We moeten de werkgevers meer aanspreken over hun verantwoordelijkheid. In Limburg gaan kennelijk vijfhonderd medewerkers van VDAB de boer op om te trachten werkgevers te overtuigen. Is dit effectief een best practice? Bent u bereid dit over heel Vlaanderen uit te rollen?

Tot slot zijn er ook nieuwe maatregelen die effectief werken. De heer Annouri heeft er al naar verwezen. In Gent hebben praktijktests een groot effect, zowel op sensibiliserend vlak als met betrekking tot de effectieve vermijding en aanpak van discriminatie. Ik heb dit al herhaaldelijk gevraagd, maar ik vraag het ditmaal toch opnieuw. Bent u bereid om, naar analogie van wat in Gent gebeurt, praktijktests in te zetten om het beleid ter bestrijding van discriminatie effectief te maken? Indien iets werkt, moet u dit aangrijpen. Volgens mij is de nood zeer groot.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, het is de eerste maal dat ik me in deze commissie bevind. Ik vind dat we hier een vrij debat moeten kunnen voeren. Ik deel de vragen en meningen van mijn drie voorgangers. Ik wil hier echter een paar dimensies aan toevoegen.

Minder dan een maand geleden heb ik twee weken in Congo doorgebracht. Het was mijn 34e werkverplaatsing naar dat Centraal-Afrikaans land. Ik ben de stichter en de voorzitter van CREAC, een wetenschappelijk centrum dat zich met Centraal-Afrika bezighoudt.

Binnenkort telt de Afrikaanse bevolking twee miljard mensen. Dat heeft een fysieke impact op onze beschavingswijze. Een gedeelte van die Afrikaanse bevolking leeft en is opgeleid in wat, ruim genomen, een christelijke opvoeding en mentaliteit is. Die opleidingsvorm is groot. Uit de vele gesprekken, ongeveer een tiental per jaar, die we voeren in de Rotonde, waar mevrouw de Bethune ook regelmatig aanwezig is, en uit onze publicaties blijkt iets zeer belangrijks.

We stellen hier mensen te werk met de capaciteiten waarover ze beschikken. We weten dat ongeveer 20 procent van hun inkomen naar hun familie en naar hun land van oorsprong gaat. Dat is de gekende remittance. Die bedragen liggen vijftot zesmaal hoger dan de samengestelde ontwikkelingshulp in heel de wereld. Daarenboven stabiliseert een tewerkstelling hier ginds ongeveer 40 tot 50 familieleden. Nog beter is dat dit corruptieloos verloopt. In landen waar een derde, een vierde of nog meer van de inkomens door corrupte leiders of het leger wordt weggenomen, is dit een van de weinige beveiligde transfers.

Minister, ik voeg die dimensie hier toe omdat ik weet dat u hier gevoelig voor bent. Er zijn hier pertinente vragen gesteld. Eigenaardig genoeg gaat het ook om egoïsme en een angstbenadering.

Zover durf ik te gaan. Deze inschatting, inschuiving, medewerking van deze gediplomeerde, en andere klachten zouden we moeten kunnen koesteren.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer De Croo, ik dank u voor de ruimere schets die u van deze problematiek hebt gegeven. Uiteraard heb ik met aandacht kennis genomen van de studie van de Koning Boudewijnstichting. De studie concludeert

dat afro-descendenten, die vaak een hoog opleidingsniveau hebben, worden getroffen door een gemiddeld hoge werkloosheid en declassering. Daarnaast geven de respondenten aan dat ze een subjectief gevoel ervaren dat ze niet dezelfde kansen hebben als Belgen zonder migratieachtergrond.

Er mag zeker niet uit het oog worden verloren dat het niet-erkennen van het diploma in de studie als belangrijke risicofactor voor zowel tewerkstelling als declassering wordt gezien. Dat staat ook duidelijk in de studie. Taal is daarnaast ook een belangrijk aandachtspunt dat niet in de studie is meegenomen.

Ik weet dat het heel gevaarlijk is, maar ik wil toch enkele kritische bedenkingen bij de studie formuleren, niet om niet aan het werk te gaan met de conclusies, maar die moeten ook worden gemaakt. Het is een gemiste kans dat de taalkennis van de respondenten volledig buiten beschouwing wordt gelaten. Taal is een van de belangrijkste competenties die de kansen op de arbeidsmarkt degelijk verhoogt. Door dit element niet mee te nemen, moet men voorzichtig zijn om conclusies te trekken of causale verbanden te leggen. Hier zetten we trouwens met VDAB al sterk op in, met een geïntegreerd taal- en werkbeleid en taalcoaching.

Het is ook een beperkte steekproef, zeker als we kijken naar het aantal respondenten per regio en dit afzetten tegen de totale bevolkingsgroep in België. Daarnaast viel de niet-representatieve selectie van gemeenten voor wat betreft Vlaanderen op. Men neemt Antwerpen met haar armste randgemeenten, Gent, Hasselt, Genk, Vilvoorde. Als je dat in perspectief plaatst ten opzichte van de hele Belgische werkloosheidsgraad, dan zou je veeleer moeten vergelijken met de werkloosheidsgraad in Antwerpen, of in Genk. Dat zou een juister beeld geven.

Het is gevaarlijk om dit te zeggen, want dan zou de conclusie kunnen zijn dat ik het allemaal niet goed vind, maar die kritische bedenkingen moeten we toch kunnen maken om juiste conclusies te kunnen trekken op basis van de studie. De studie toont aan dat de tewerkstelling van personen met een migratieachtergrond een grote uitdaging is en blijft, alsook de strijd tegen discriminatie. De leden van de commissie die hier vaak zijn, weten dat mijn beleid daarop inspeelt. Daar hebben we het al heel vaak over gehad in deze commissie.

De aanbevelingen van de SERV in het advies van 8 oktober 2014 neem ik continu mee in mijn beleid. We zetten vooral in op het verhogen van de competenties bij de groep van personen met een migratieachtergrond en discriminatiebestrijding.

Vooreerst werk ik aan mijn focus op talent-beleid, met drie verschillende stappen. Collega Annouri, perceptie is één van die drie elementen. Diegenen die denken dat je daarmee start en dat dat overmorgen effect heeft, dromen. We willen een mentaliteitswijziging realiseren. Daarvoor moet een langdurige en volgehouden inspanning worden geleverd.

Hier wil ik specifiek het Focus op talent-project 'Mentor2Work' van het Minderhedenforum vermelden, waarbij vrijwillige sleutelfiguren uit het bedrijfsleven werkzoekenden met een migratieachtergrond mentoren. Dat is een heel goede manier om die mensen een stap vooruit te helpen.

Ook twee ESF-projecten binnen het 'Focus op talent'-beleid zijn gericht op de positie van personen met een migratieachtergrond op de arbeidsmarkt: het Intercompetent-project van Samenlevingsopbouw Antwerpen en het 'Ieder talent telt'-project van de social profit. Er is ook een belangrijk project voor deze doelgroep: het 'Ondernemerschap in Vlaanderen voor vluchtelingen'.

Wat betreft de problematiek van declassering verwijs ik naar het recente project van VDAB in Antwerpen, Connect2Work, dat onder het AMIF-project (Europees Asiel-, Migratie- en Integratiefonds) @level2work valt, waarbij een integrale coaching van

een hoogopgeleide werkzoekende centraal staat. Dat is een mooi proefproject dat we doen in Antwerpen. De ambitie is om hen toe te leiden naar werk dat overeenstemt met hun opleidingsniveau. Ook is er aandacht voor taal- en algemene arbeidsmarktcompetenties. De mentoringprojecten staan open voor iedere hogeschoolde werkzoekende en dus zeker ook voor Afro-descendanten.

Naast Focus op talent, waar ik nu twee projecten uit heb genomen van het hele traject dat we doen, trek ik het competentiedenken door via andere beleidsmaatregelen. Zo zet ik verder in op het zichtbaar maken van elders verworven competenties. Voor deze doelgroep is dat heel belangrijk. Als zij een diploma hebben gehaald dat niet of moeilijk wordt erkend, kan het kijken naar competenties van mensen soms een opstap betekenen. Zo kan ook passend worden doorverwezen naar de procedure van diplomagelijkschakeling, wat toch ook een belangrijk element is. Die diplomagelijkschakeling wordt immers in de studie als belangrijkste knelpunt naar voren geschoven.

Vervolgens haalt de studie aan dat veel van de bevroegde respondenten een gevoel van discriminatie ervaren. Met het intussen heel goed gekende discriminatiebeleid zet ik dan ook verder en versterkt in op bewustmaking, zelfregulering en een verscherpte handhaving en toezicht, dit ook met het SERV-advies in het achterhoofd.

Er is een punt waarop we van mening verschillen, en dat is de praktijktest. Mijn visie daarover is niet gewijzigd. Voor mij zijn mysterycalls een sensibiliseringsmiddel. Vlaanderen is bevoegd voor de dienstenchequesector en de interimsector. Daar is er een sensibilisering met mysterycalls. Naar aanleiding van een rapport dat gisteren is verschenen, heb ik begrepen dat mijn federale collega de mysterycalls wil invoeren vanaf februari. Dat is niet wat ik zou doen, dat is wat hij doet.

Collega Kherbache, u had een vraag gesteld over de leerstoel, maar dat had u al gedaan naar aanleiding van de beleidsbrief. Bij het antwoord vorige week was u niet aanwezig, maar u zult mijn antwoord kunnen lezen in het verslag.

De actie in Limburg waar u naar verwijst, betreft de actie 'de eerste keer met VDAB' – een leuke titel – die past in een bredere campagne van de jaarlijkse 'European Employers Day'. Die vond niet alleen in Limburg plaats, maar in heel Vlaanderen. Met deze actie wil VDAB massaal werkgevers over de streep trekken om verder te kijken dan de traditionele profielen. Je gaat meestal vissen in de vijver die je kent, maar dit wordt opengetrokken. De boodschap is dat werkgevers op VDAB kunnen rekenen als ze iemand voor de eerste keer aanwerven met een andere achtergrond, om de eerste keer een jongere op te leiden of om iemand met een arbeidshandicap of een andere achtergrond toch een plaats te geven. Zo worden deuren geopend voor alle talenten.

Dit jaar bereikte VDAB maar liefst 24.365 werkgevers. Dat is enorm veel. 16.696 bedrijven kregen een bezoek en 7669 werkgevers werden opgebeld. Deze actie is voor ons een heel goede manier van werken: ze gaat naar de bedrijven en loopt in heel Vlaanderen. We zetten daar zeker verder op in.

Tot slot stimuleer ik via het instrument van de sectorconvenants de sectoren om werk te maken van het non-discriminatiebeleid. Dat weten jullie, en jullie weten ook dat in de nieuwe sectorconvenants er een verplichte opname is van een actie inzake discriminatie.

Als ik dit geheel van maatregelen in ogenschouw neem en aanvul met alles wat we hier in het verleden al hebben besproken, dan meen ik dat we met het beleid allerlei acties doen. Ik ga ervan uit, omdat het volgehouden acties moeten zijn en er geen één zaligmakende oplossing is, dat we met dit pakket van maatregelen en vooral – voor mij essentieel – met dat we meer gaan kijken naar wat iemand kent en kan of kan leren, zelfs los van een diploma – u zult mij nooit horen zeggen dat een diploma

geen meerwaarde is –, de weg inslaan om de discriminatie, zeker van deze mensen die dan al een hoger diploma hebben, verder weg te werken op de arbeidsmarkt.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, het spijt me, maar ik ben gewoon niet tevreden met uw antwoord. Er is een schril contrast tussen het enthousiasme dat u zoals altijd in uw woorden legt en de drive waarmee u uw uitleg doet, en de situatie in de realiteit. Het is het zoveelste onderzoek dat we keer op keer te zien krijgen en waaruit blijkt dat de problemen blijven en niet minderen. Voor mij blijft dit tegen de borst stuiten.

U hebt een paar dingen aangehaald. U begon met te zeggen dat de mensen een subjectief gevoel van discriminatie hebben. Ik denk niet dat het subjectief is. Ik denk dat, als je vier keer meer kans maakt om werkloos te zijn, dat niet subjectief is. In het recent voorgestelde boek van professor Pieter-Paul Verhaeghe van de UGent schetst deze heel duidelijk een beeld van de discriminatie op de huurmarkt, op de arbeidsmarkt en op andere vlakken van de samenleving. Dit is empirisch onderzocht, het is geen subjectief gevoel. Heel wat onderzoeken hebben aangetoond dat dit geen subjectief gevoel is.

U begon over de erkenning van de diploma's, wat inderdaad een knelpunt is. Het probleem is daarmee niet opgelost. Er is ook een probleem met erkende diploma's. Er is een probleem van lang zoeken, van meer uit de boot vallen, van meer werkloosheid, ook bij mensen met erkende diploma's. Het is dus niet zo dat als je diploma's gelijk schakelt, alles in orde is. Ook met een erkend diploma word je gediscrimineerd op de arbeidsmarkt. We moeten daar zeker werk van maken. Gelijkschakelen van diploma's is voor mij geen antidiscriminatiebeleid. Ook mensen met erkende diploma's botsen op de muur van discriminatie. Voor mij zijn het twee aparte discussies.

Uw opmerking over taal is terecht. Uit onderzoeken, onder andere uit het monitoringrapport en het onderzoek van de Koning Boudewijnstichting – collega de Bethune heeft er ook naar verwezen –, blijkt dat jongeren die hier een opleiding hebben genoten, die hier hun diploma hebben behaald, die hier hoger zijn opgeleid, die de taal spreken, ook worden geconfronteerd met langer naar een job moeten zoeken, met hogere werkloosheid en discriminatie op de arbeidsmarkt. Ik heb dit allemaal mee als tegenargumenten. Wat u zegt, klopt voor een deel, maar het is geen oplossing om discriminatie tegen te gaan.

U had het over het verhogen van de competenties, maar welke competenties gaan we nog verhogen bij iemand die een doctoraat heeft? Het zijn mensen met talenten. Het profiel van deze mensen is dat ze over zoveel talenten en capaciteiten beschikken en zich willen inzetten op onze arbeidsmarkt, maar tegen een muur botsen. Ik denk dat we de focus heel duidelijk op die problematiek moeten leggen en niet op alles wat u al doet.

U hebt gelijk als u zegt dat we deze perceptie niet op één dag zullen veranderen. U bent natuurlijk ook niet van gisteren, minister. U bent al veel langer minister van Werk. Deze problematiek is ook niet nieuw. Deze problematiek bestaat al veel langer. Toch slagen we er niet in om de kar te draaien. Ik vraag me af of u zich niet de vraag moet stellen of dat wat u de afgelopen jaren hebt gedaan en nu aan het doen bent, niet tekortschiet en onvoldoende is.

Minister, de rapporten blijven komen. U bent intussen al jaren aan de slag als minister van Werk. Het probleem wordt er niet minder om. Ik denk dus dat je je vragen moet stellen bij de dingen die worden ondernomen.

Minister, u hebt aangehaald wat er allemaal op dit moment gebeurt. Als ik het goed begrijp, gaat u met dit onderzoek dat nu voorligt, toch geen extra stappen

zetten. U gaat gewoon verder blijven doen met alles waar u mee bezig bent, maar u zult niets extra's doen. Begrijp ik dat goed?

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Sabine de Bethune (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik noteer uw kritische bemerkingen bij het onderzoek van de Koning Boudewijnstichting. Ik zal daar niet op antwoorden, want ik ben geen onderzoeker. Ik zal het hun wel doorgeven, wat u ongetwijfeld ook zult doen. Dan kan de discussie tussen experten worden verdergezet. Studies kunnen worden verbeterd. Daarvoor dient het debat. Ik heb daar geen probleem mee.

Ik deel uw mening over de taalkennis. Taalkennis is heel belangrijk, daar bestaat geen twijfel over. Toevallig ben ik al jaren een klein beetje ervaringsdeskundige in het adviseren van mensen. De mensen die ik ken en die hoogopgeleid zijn, hebben geen taalprobleem. Ze zijn tweetalig, Frans en Nederlands. Dat is net wat mij zo tegen de borst stuit: dat zij, ondanks die goede taalkennis en hoge diploma's, toch botsen op drempels op de arbeidsmarkt. Dat ligt volledig in de lijn van de studie van de Koning Boudewijnstichting, die mij het gevoel gaf dat, wat ik heb vastgesteld, niet enkel een toevallige vaststelling is, maar wetenschappelijk bevestigd wordt door dit onderzoek. Ik neem het onderzoek wel heel ernstig.

Ik dank u voor het voorbeeld dat u geeft over VDAB van Antwerpen. Ik kende het project, de proeftuin voor hogeropgeleiden, niet. Ik vind het zeer interessant. Mijn advies zou zijn om niet te lang te wachten om er uitbreiding aan te geven en de resultaten bekend te maken, want als het een succes is, dan komt het echt tegemoet aan die doelgroep.

U verwijst ook naar het mentoringprogramma van het Minderhedenforum. Ik neem er nota van. U zult ook al kennis hebben genomen van de sociaal-economische monitoring 2017 van het Minderhedenforum. Er is gisteren over gecommuniceerd in de media. In de paragraaf over het doelgroepenbeleid staat dat het nieuwe rapport aantoonde dat de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt van hoogopgeleide jongeren met een migratie-achtergrond problematisch is. Het beleid blijft volgens het Minderhedenforum 'kleurenblind'. Migratie-achtergrond moet daarom expliciet worden erkend in het doelgroepenbeleid, dixit het Minderhedenforum.

We moeten echt de strijd tegen racisme aanbinden, CD&V is voorstander van mysterycalls, van praktijktesten. Minister, ik denk dat er een gericht beleid moet zijn.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, ik ben ontgoocheld in uw antwoord omdat het telkens dezelfde plaat is die wordt opgezet, terwijl intussen de evidentie zich opstapelt dat wat tot nu toe gebeurt, onvoldoende is.

Ik geef een repliek op uw analyse. U gaf uw bedenkingen bij de conclusies van het rapport van de Koning Boudewijnstichting. U had gisteren of vandaag de resultaten van de sociaal-economische monitoring kunnen lezen en die bevestigen de bevindingen van het onderzoeksrapport.

Vragen stellen, bedenkingen formuleren: allemaal prima, maar de feiten zijn zo flagrant. Personen die in België een diploma hebben behaald, die de taal spreken – in dit geval gaat het dan over de tweede generatie –, hebben drie keer meer problemen dan personen zonder een migratie-achtergrond. Het staat op pagina 10 van het onderzoek. Lees het. Er staat: "De eerste generatie van Rwandezen, Burundez, Congolezen hebben ook een probleem met de erkenning van hun diploma." Maar lees verder en dan staat er: "Diegenen die een diploma hebben behaald hier in ons land, worden geconfronteerd met drie keer meer werkloosheid." Minister,

dan begrijp ik niet dat u keer op keer datzelfde plaatje draait van 'de erkenning van hun diploma's is een probleem'. Neen, het gaat hier over de tweede generatie die hier een diploma heeft behaald. Het staat op pagina 10. Ik wil samen met u de onderzoeken doornemen. Het gaat erom dat u de feiten onder ogen moet zien.

U zegt dat het gaat over een subjectief aanvoelen van discriminatie. Daarom zijn praktijktesten nodig, minister, om de feiten naar boven te halen zodat we voorbijgaan aan die welles-nietesdiscussie. Als u het echt meent met het bestrijden van discriminatie, doorbreek dan uw eigen dogma's en zet een stap vooruit. Zorg ervoor dat we alle instrumenten die werken, inzetten in de strijd tegen discriminatie.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Ik deel natuurlijk de techniciteit van de opmerkingen en de replieken. Ik ben nu bijna vijftig jaar volksvertegenwoordiger. Ik zal even een anekdote aanhalen. Ongeveer vijftien jaar geleden heb ik een zwarte meid in huis genomen. In de gemeente Brakel kreeg ik als burgemeester de vraag of ik wel een zwarte in huis zou nemen. Die dame is vlijtig en betrouwbaar. Ze is belangrijker voor de mentaliteitsverandering dan elk discours dat ik zou kunnen houden. We moeten de perceptie veranderen in het voordeel van de mensen die we wensen te helpen, maar ook in ons eigen voordeel. Ik insister. De brexit heeft plaatsgevonden omdat oude Engelse mannen de dames hebben weggestuurd die hen later zullen soigner als ze ziek en oud zijn.

Ten gevolge van de historische banden en de impact van hun vorming is de Afrikaanse bevolking hier minder vreemd dan anderen met een allochtone oorsprong. Een Congolees is hier geen vreemdeling als een andere en een Belg is ginder geen vreemdeling als een andere.

Als politieke partijen hebben we invloed. We worden beluisterd en bekeken. We moeten de perceptie veranderen. Indien dit niet gebeurt, zullen al de goede zaken die zijn onderzocht of geantwoord, zijn als het zaaien op een harde, onvruchtbare grond.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, ik heb nooit een zwarte meid gehad. Ik heb een Congolese professor gehad en ik heb enkele vrienden met Afrikaanse roots die op topniveau werken. Ik kan de vraagstellers enkel bijtreden. Op talent staat geen kleur of afkomst. Dit mag geen enkele rol spelen in het aanwervingsbeleid. Ik moet echter studie na studie en publicatie na publicatie vaststellen dat het gif van de discriminatie op de arbeidsmarkt in onze samenleving nog sterk en sluipend aanwezig is. We voelen dat ook aan in de samenleving. Dat valt niet te ontkennen.

Ik denk niet dat het nodig is nog gigantische studies uit te voeren. Ik ben ervan overtuigd dat we op het terrein actie moeten ondernemen. De Vlaamse Regering doet dat ook. De Vlaamse Regering is verantwoordelijk voor de uitzendsector en voor de dienstenchequesector. Voor het eerst in de geschiedenis hebben we die sector zo ver gekregen een onafhankelijk bureau aan te stellen om praktijktests en mysterycalls uit te voeren. We zijn daar ook voor. Eigenlijk hebben wij die ingevoerd. De N-VA levert de eerste minister die praktijktests en mysterycalls heeft ingevoerd.

Minister, volgens mij moeten we wat u hebt ingevoerd verder versterken. We moeten hier de resultaten van plukken. We moeten in heel Vlaanderen bij werkgevers en werknemers rondgaan. Er is niet enkel discriminatie van werkgevers ten aanzien van sollicitanten, maar ook tussen werknemers onderling. Soms worden die mensen weggepest. Ik woon in de Kortrijkse regio. Ik merk dat Franse grensarbeiders soms worden weggepest op de werkvloer. Op dat vlak moet worden gesensibiliseerd. Ik stel vast dat 24.000 werkgevers zijn gecontacteerd en dat 16.000 werkgevers zijn bezocht. U moet hiermee doorgaan. U moet verder werken aan de sectorconvenants,

waarin u verplicht maatregelen laat opnemen. U moet hieraan voortwerken. Deze vragen om uitleg tonen aan dat het beleid dat u voert, hard nodig is.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Kherbache, ik wist dat mijn commentaar op de nieuwe studie niet zou kunnen. Ik zou het probleem miskennen. Ik heb vermeld dat ik het probleem helemaal niet misken. Ik ken het probleem. Ik heb het hier moeilijk mee.

Mijnheer Annouri, de Koning Boudewijnstichting heeft zelf verklaard naar een subjectief gevoel te peilen. Ik heb dat niet gezegd. Dat staat er letterlijk. De vraag is "Hebt u het gevoel dat..." Dat is de vraagstelling. Volgens mij is dat subjectief. We kunnen hierover nog van gedachten wisselen. Volgens u klopt het niet dat dit subjectief zou zijn. Ik verwijs enkel naar wat de studie naar voren heeft gebracht. Dat dit ook kan worden geobjectiveerd, heb ik niet ontkend. Ik ken de problematiek. Denkt u nu echt dat we acties als 'Focus op talent' en andere acties zouden uitvoeren indien we zouden denken dat er geen probleem is?

U hebt verklaard dat ik naar aanleiding van deze studie geen bijkomende stappen zet. Ik neem echter continu bijkomende stappen. U moet niet afkomen met de mysterycalls. Dat zal ik niet doen. We blijven sensibiliseren zoals we al doen en overigens als eersten hebben gedaan. Ik sta altijd open om na te gaan welke acties we nog kunnen nemen. Ik heb drie voorbeelden naar voren gebracht die u waarschijnlijk nog niet kende en die hard op dit probleem inspelen.

Mijnheer De Croo, wat de perceptie betreft, ben ik het helemaal met u eens. Er is de coaching met mensen uit het bedrijfsleven. Het gaat om hooggekwalificeerde mensen die een opstapje krijgen. Om hen te helpen, wordt het netwerk opengesteld. Dat is volgens mij een nieuwe actie. We doen dat in Antwerpen. Indien het werkt, zal VDAB dat in de rest van Vlaanderen uitrollen.

Mevrouw de Bethune, u hebt al verwezen naar de actie van het Minderhedenforum.

Mevrouw Kherbache, mijnheer Ronse, jullie hebben naar de werkgevers verwezen.

We ondernemen continu nieuwe acties. Ik sta altijd open voor bijkomende acties. Er zijn resultaten op het veld, maar ze volstaan nog niet. Hoewel ook veel asielzoekers zijn ingeschreven, ben ik blij dat het aantal allochtonen daar eindelijk begint te dalen. Het aantal inzetbare mensen is natuurlijk niet altijd even groot. We zetten alle stappen.

Ik geef nog een ander voorbeeld van de continue aanpassingen. Afgelopen maandag heb ik de Vlaamse Prijs voor Sportverdienste mogen uitreiken aan de Vertical Club van Rising You[th]. We leiden asieljongeren op tot hoogtewerker. We staan continu open voor voorstellen.

Het is niet zo dat ik naar aanleiding van deze studie niets doe. We nemen elke actie die we kunnen nemen. Op een van de voorstellen wil ik niet ingaan. Dat kan voor andere voorstellen ook gelden. Ik sta open voor goede ideeën die we kunnen uitvoeren. Ik ben er helemaal van overtuigd dat we voor elke persoon op basis van zijn talenten moeten zoeken waar en hoe hij kan worden tewerkgesteld. De industrie zal die mensen nodig hebben. Om die reden ondernemen we actie ten aanzien van werkgevers en werknemers. We moeten gewoon voortwerken.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hamer op de subjectiviteit omdat ik me daar mateloos aan erger. Als over discriminatie wordt

gedebatteerd, wordt vaak geïnsinueerd dat het misschien niet echt discriminatie is. Misschien voelen mensen dat gewoon zo aan. Dat is een argument dat ik ondertussen kotsbeu ben. Ik beweer niet dat u dat hebt gezegd. De cijfers tonen echter keer op keer aan dat het niet om een subjectief gevoel gaat. Dit is iets echt dat onderzoek na onderzoek op papier wordt bewezen.

U kunt me niet verwijten dat ik verontwaardigd ben dat er na al die jaren zo weinig is veranderd. Ik lees vandaag evenveel onderzoeken als vijf of tien jaar geleden. Ik vrees dat ik dat binnen vijf jaar ook zal doen. Als ik verontwaardigd ben omdat er te weinig gebeurt, is dat niet omdat er geen nieuwe acties bijkomen, maar omdat de efficiëntie van die acties blijkbaar jaar na jaar ondermaats blijft.

Het klopt dat het aantal allochtone werklozen is gedaald. Het aantal werklozen is algemeen gedaald. Dat is een goede zaak voor onze economie. We mogen dat echter niet verwarren met het antidiscriminatiebeleid. We moeten daar eerlijk over zijn.

Ik sluit af met de open brief van Nozizwe Dube, de uittredende voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad. Zij is van Zimbabwe naar hier gekomen en spreekt perfect Nederlands. In haar vlijmend opiniestuk stelt ze dat ze niet langer op het beleid rekent om de problemen op te lossen: de mensen zullen het wel zelf doen. We zien al jaren dat er te weinig gebeurt. In het huidige superdiverse Vlaanderen zetten mensen zich, ongeacht hun wortels, in voor onze samenleving. Ze leveren hun bijdrage. Als ze het signaal geven dat ze niet meer op de politiek rekenen om het gif van de discriminatie aan te pakken, vind ik dat schuldig verzuim. Dat is onaanvaardbaar. Dit is het ultieme teken dat u stappen vooruit moet zetten om hier echt werk van te maken, want de mensen geloven u niet meer.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Sabine de Bethune (CD&V): Misschien moeten we elkaar geen intentieproces aandoen. Het gaat toch over het leven van mensen. Onze zorg is dat er geen generatie verloren zou gaan. Achter elk cijfer schuilt een leven, met alle drama's van dien in dezen, want dat zijn echt dramatische situaties.

Ik zou willen besluiten met het voorlezen van de laatste zin van het onderzoek van de Koning Boudewijnstichting, want die vat goed samen waar we ons als politici bewust van moeten zijn voor verdere actie. Minister, u hebt gezegd dat we moeten voortdoen, en nog met meer energie. Dat kan ook altijd. Ik citeer: "Uit dit onderzoek blijkt dat de combinatie van de structurele marginalisering van Afro-descendenten en de miskennis van deze doelgroep door de overheid bijdraagt tot het creëren van een gevoel van uitsluiting. De studie besluit dat er dringend rekening moet worden gehouden met het menselijke en sociaal-economische potentieel van deze groep en dat de vraag om erkenning gehoord moet worden. Dit alles met het oog op een betere inclusie van Afro-descendenten in de Belgische samenleving."

Er is een vraag om erkenning. Ook dat is belangrijk in deze samenleving. We hebben het daar vandaag niet over, maar als we die kinderen van 14 jaar zien die amok maken – dat zijn kinderen, hé – en tot de orde moeten worden geroepen, dan zit dat ook in die sfeer van een vraag om erkenning. Ik ga daar niet over uitweiden. Dat heeft met veel te maken. Het heeft met criminaliteit te maken, het heeft met drugs te maken, maar het heeft ook met de vraag om erkenning te maken. Hier gaat het over mensen die een diploma hebben, die willen werken, die zoeken naar werk, die hun leven willen bouwen, die deel willen uitmaken van de samenleving. Minister, u hebt een paar heel positieve projecten aangehaald, en goede beleidsdaden, die wij steunen. Ik zou u echter willen vragen om met meer energie bijvoorbeeld aan VDAB te vragen ook andere proeftuinen op te zetten. Er is er een in Antwerpen. Super. Waarom kan men niet een waaier van projecten opzetten in andere grote steden, en diversifiëren? Men kan

zich baseren op wetenschappelijk onderzoek. Ons beleid wordt daarop gestoeld. In ieder geval staan wij ervoor open om daaromtrent mee te denken.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Wat ik daarnet heb gehoord vanuit N-VA-hoek, was een sterk staaltje Belgisch surrealisme. Ik ben heel blij te horen dat collega Ronse ook erkent dat discriminatie een probleem is. Hij zegt dat zijn partij de eerste is die nu een minister heeft die de praktijktesten invoert, weliswaar via zelfregulering, en dan zegt de minister dat hij van alles doet, maar zeker geen praktijktesten gaat invoeren. Ik bedoel, dat is gewoon niet ernstig meer.

Minister, u hebt de bevoegdheden in handen. Het is een kwestie van politieke wil. Als men in de privésector de praktijktesten invoert via zelfregulering, dan kunt u dat ook doen binnen uw eigen organisaties, bij VDAB bijvoorbeeld. Daar is een grote vraag naar. U weigert dat. U doet dat niet. Dan begrijp ik inderdaad de reacties op het terrein, van personen met een migratieachtergrond. Ik hoor dat heel vaak, en ik ga daar wel hard tegenin. Minister, wilt u nog even luisteren? Er is echter een grote gelatenheid en frustratie op het terrein. U bent de verpersoonlijking aan het worden van diegenen die eigenlijk niet willen luisteren naar wat er op het terrein leeft. U herhaalt altijd dat u van alles doet, maar u zou gewoon een echte dialoog moeten willen aangaan, en ook durven te erkennen dat wat u vandaag doet, onvoldoende is en geen effect heeft. Als er dan vooruitgang is, dan zal dat niet zijn geweest door de maatregelen die hier worden genomen, maar daadwerkelijk door de vele inspanningen die de mensen zelf ook doen.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, ik denk dat wij een 'sense of urgency' moeten ontwikkelen. Ik weet dat psychologen zeggen dat men 27 keer iets moet herhalen voor het goed begrepen en gevat is, maar goed. Niemand van ons heeft belang bij het vragen naar de afkomst van iemand, maar wel bij het werken aan de toekomst van iemand. Willen we onze maatschappij niet zien verdampen, niet zien verdwijnen in zekere zin, dan moeten wij voorbeeldigheid tonen.

Ik geef nog een laatste voorbeeld. Brussel is een van de rijkste steden van de Europese Unie en heeft het hoogste werkloosheidscijfer bij jongeren. Waarom? Omdat ze allochtoon zijn en onvoldoende kunnen worden gevolgd en gevormd. Finaal, als je bekwame mensen, die hebben gestudeerd, een plaats geeft in de maatschappij, dan heeft dat een voorbeeldfunctie. Men kan misschien de groep milderden van zij die vandaag de dag hun leven lang de professionele sociaal-economische marginalen gaan blijven.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de inpassing van seizoensarbeid in de landbouw binnen het wijk-werken – 520 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik had beloofd dat ik u een opvolgvraag zou stellen na mijn vraag om uitleg in september, dus bij dezen kunt u op mij rekenen, maar ook de landbouwsector, en specifiek de seizoenarbeid in de landbouw, want daarover wil ik het vandaag toch opnieuw even hebben.

Zoals u weet, zijn er in de landbouw heel wat seizoenarbeiders die via plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's) werden ingezet. Er heerst dan ook enorm veel onzekerheid over de impact na de invoering van het nieuwe wijk-werken. Dat was ook een aandachtspunt in het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). We weten dat de sector aandringt op een overgangsperiode.

Eind september stelde u dat het overleg met de landbouworganisaties volop aan de gang was. U zag ook in het nieuwe wijk-werken zelf opportuniteiten. Ik citeer uit uw antwoord: "Het wijk-werken stelt geen maximum aan het aantal wijk-werkers dat op een bepaalde plaats mag gaan werken. Het is dus voor gebruikers mogelijk om meer wijk-werkers dan vroeger, in de landbouw bijvoorbeeld, aan te stellen om mee te gaan plukken of seizoenarbeid te doen. In plaats van vroeger vijf mensen aan te werven die veel meer uren deden en meer dan parttime, zou men er tien kunnen aanwerven die (...) een parttime doen."

Daarnaast engageerde u zich ertoe om te bekijken of het besluit van de Vlaamse Regering zou moeten worden aangepast of niet. Er zou ook een interkabinetten-werkgroep (IKW) bijeenkomen. U wees ook op het beter benutten en bekendmaken van andere mogelijkheden, zoals werkervaringsstages, om mensen naar seizoenarbeid toe te leiden.

Minister, dat zijn uiteraard constructieve voorstellen, maar wellicht zal dit instrumentarium toch niet zo handig zijn voor een aantal fruit- en andere boeren. Ik verwijs in dat verband in het bijzonder naar de regio Zuid-Limburg, waar men al jarenlang mensen uit de provincie Luik en de Oostkantons engageert als seizoenkracht via het PWA-stelsel. In het nieuwe systeem van wijk-werken zal het immers niet meer mogelijk zijn om mensen uit een ander gewest te engageren. Dat maakt dat heel wat boeren, niet het minst in de voormelde regio, binnenkort wellicht met de handen in het haar zullen zitten wanneer ze op zoek moeten gaan naar nieuwe seizoenarbeiders, die geschikt en vooral ook gemotiveerd moeten zijn.

Minister, vandaar mijn opvolgvragen aan u. Werd er ondertussen overlegd met de landbouwsector om dit probleem van de seizoenarbeid op te vangen? Zo ja, wat waren de conclusies? Werd er ook daadwerkelijk overlegd tussen de kabinetten, en kunt u ook daarvan de bevindingen meegeven? Is een aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering over wijk-werken nodig? Zal er worden gewerkt met een overgangsperiode? Boeren krijgen ook te horen dat ze niet langer een beroep zullen kunnen doen op die PWA-seizoenarbeiders uit andere gewesten. Hoe zal dat worden opgelost, en hoe kunnen zij ook actief worden toegeleid naar alternatieve seizoenarbeiders? Bestaat het risico dat de boeren het probleem anders zullen proberen op te lossen, door meer een beroep te doen op buitenlandse plukkers?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, mevrouw Talpe, op 29 augustus vond het jongste overleg met de landbouwsector plaats. Met de sector hebben we de mogelijkheden binnen wijk-werken voor de landbouwsector overlopen, maar ook mogelijkheden van werkplekcleren naar voren gebracht. Een expert inzake werkplekcleren van VDAB was daarbij aanwezig, om op alle vragen te antwoorden. Tijdens dat overleg bleek ook dat we konden concluderen dat de mogelijkheden van de verschillende vormen van werkplekcleren binnen de sector duidelijk onvoldoende bekend waren, en dat daarvan bijgevolg ook te weinig wordt gebruikgemaakt. De sector heeft dan gezegd zelf een actie te zullen doen om zijn leden te informeren en te sensibiliseren. Om dat verder te doen, kunnen ze uiteraard een beroep doen op VDAB.

We hebben ook een bijeenkomst van de IKW gehad. We hebben daar de adviezen van de SERV en de Raad van State besproken, op 28 september.

Rekening houdend met het resultaat van het overleg met de sector waarover ik zonet sprak, met de conceptnota die er al was in maart en met het SERV-advies, waarbij ik toch ook wil zeggen dat de SERV-partners het er unaniem over eens waren dat er geen afwijkingen kunnen zijn op het maximum van 60 uur maand per wijk-werker, zijn er tijdens die IKW-bijeenkomst geen aanpassingen aangebracht in het ontwerp van besluit betreffende wijk-werken. Het besluit is dan op 29 september 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dat betekent dus dat voor land- en tuinbouwbedrijven ook de bepalingen van toepassing zijn met betrekking tot het maximale aantal uren per wijk-werknemer, dus 60 uur en maximaal 630 uur per jaar, en met betrekking tot de te hanteren prijs per cheque.

Het aantal wijk-werkers is, zoals ik u ook al heb gezegd en u ook hebt herhaald, niet beperkt. In de IKW werd wel afgesproken dat VDAB zich maximaal zal inspannen om in de nodige toeleiding te voorzien naar de sector, niet enkel via wijk-werken, maar ook via andere instrumenten van werkplekieren of tijdelijke werkervaring. Dat is toch ook wel belangrijk. Die afspraak hebben we ook in de nota van de Vlaamse Regering opgenomen. Die kunt u daar dus terugvinden.

Er is niet in een overgangperiode of overgangsmaatregel voorzien voor die activiteiten in de land- en tuinbouw. De PWA-werknemers die de overstap naar wijk-werken zetten, mogen wel langer dan twaalf maanden actief zijn, maar als ze de overstap maken naar wijk-werken, gelden ook die 60 uur en die 630 uur. Werkzoekenden of leefloongerechtigden wier domicilie zich buiten het Vlaamse Gewest bevindt, zullen inderdaad niet meer aan de slag kunnen gaan als wijk-werker bij land- en tuinbouwbedrijven die gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest. Het is aan de overige gewesten om te beslissen of zij dan nog wel de mogelijkheid hebben om een beroep te doen op hun PWA-stelsels, maar vandaag is dat niet het geval. Dat heb ik ook nog gezegd bij de bespreking van de beleidsbrief. Ze zouden dus hun reglementering moeten wijzigen, en we hebben geen indicatie dat ze dat van plan zijn.

In het kader van wijk-werken kan zowel VDAB als het OCMW voorzien in toeleiding van werkzoekenden naar de organisatoren van wijk-werken, maar dus ook naar die jobs die er zijn via andere instrumenten. Ze worden op hun beurt in contact gebracht met gebruikers die activiteiten aanbieden. De werkzoekende of leefloongerechtigde staat centraal, aangezien wijk-werken als een activeringsinstrument zal worden ingezet in een ruim traject naar werk. Dat betekent ook dat wijk-werkers enkel worden gekoppeld aan die activiteiten die bijdragen aan dat traject naar werk. Binnen de landbouwsector kan wel worden gebruikgemaakt, zoals ik al een paar keer heb gezegd, van diverse kanalen voor het invullen van de vacatures, zoals een intensief gebruik van werkplekieren, een intensieve samenwerking met de bestaande fruitcel van VDAB, het gebruikmaken van de plukkaart en uitzendarbeid. Of er dan nog nood is aan buitenlandse fruitplukkers kan ik echt niet voorspellen, maar samen met de sector, samen met VDAB proberen we binnen het kader dat nu bestaat, alles maximaal ingevuld te krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Het is al de derde keer, denk ik, dat ik terugkom op die bezorgdheid voor de seizoenarbeid. Ik herinner me dat u zich er bij de bespreking van het decreet inzake wijk-werken toe had geëngageerd om dit probleem inderdaad met de sector te bekijken. We hebben inderdaad het nieuwe wijk-werken, maar ook een aantal alternatieve vormen. Die hervorming van PWA was noodzakelijk.

We volgen u ook volledig in die nadruk op activering, maar dat neemt niet weg dat het in de realiteit voor seizoenarbeid wel een oplossing op maat was, en dat die mensen nu toch wel met de handen in het haar zitten. Vooral konden ze ook een beroep doen op die andere gewesten, en daar zitten we nu toch wel met een probleem.

De grote vrees voor die sector is immers de volgende. Er is niet alleen de krapte op de arbeidsmarkt, en de dalende werkloosheid. Het delicate van het uitvoeren van die job wordt vaak over het hoofd gezien. Een appel plukken lijkt simpel, maar blijkbaar is dat allemaal veel complexer en moet men dat volgens de regels van de kunst doen, om geen schade te veroorzaken. Men doet dus toch graag een beroep op mensen die ervaring hebben, die betrouwbaar zijn, die men niet moet opleiden. Het gaat precies over seizoenarbeid, dus dat vraagt een zekere flexibiliteit. Dat zijn ook kortere periodes, dus als men dat telkens opnieuw aan heel wat mensen moet aanleren, dan kan ik absoluut begrijpen dat dat helemaal niet evident is.

U wijst enerzijds op de mogelijkheden van het nieuwe wijk-werken en anderzijds op die alternatieven, zoals werkervaringsstages, instapstages. Individuele beroepsopleiding (IBO) lijkt me ook een formule. Die kunnen uiteraard soelaas bieden, maar we horen ook wel van de sector dat er toch bezorgdheid en ongerustheid blijft over het opleiden, over de motivatie en over het feit dat die kanalen inderdaad niet altijd even goed gekend zijn. Ik hoor dus graag dat u met de sector het nemen van verdere initiatieven ter zake zult bekijken. Dat lijkt me inderdaad nodig. Zijn er nog mogelijkheden tot overleg met de andere gewesten om dat specifieke probleem aan te pakken? Tot slot denk ik dat die overgangsperiode voor de sector toch wel echt soelaas kan bieden.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, ik ben blij dat u met de sector hebt overlegd, maar ik deel wel de bezorgdheid van collega Talpe. De positie van de land- en tuinbouwsector is qua werkplek en in PWA, en dus ook in het wijk-werkverhaal, wat atypisch, omdat het echt over een economische sector gaat. De impact van de hervorming die we doorvoeren, kan hier dus ook wel groot zijn op de betrokken bedrijven, en dus ook op de welvaartscreatie die ze beogen en met zich meebrengen. Het is goed dat u met de sector de diverse opties van werkplekklaren hebt aangebracht en eventueel het potentieel in kaart hebt gebracht. Ik zou willen vragen om daar een soort concrete monitoring op te plaatsen specifiek voor deze sector, zodat we na een half jaar of een jaar een eerste evaluatie kunnen doen van de impact van de hervorming op die sector, en om zeker specifiek met de sector verder de dialoog aan te gaan. Als ik hoor dat het ondertussen van augustus geleden is dat er gesprekken hebben plaatsgevonden, dan denk ik dat het toch belangrijk is om dat opnieuw op te pikken en te bekijken hoe men de kennis van de diverse bedrijven in de sector met betrekking tot de diverse formules van werkplekklaren daadwerkelijk kan vergroten.

Idealiter zou er natuurlijk nog een aanpassing komen aan de regelgeving, met bijvoorbeeld het optrekken van het aantal uren in dit kader, maar dat kan misschien na een evaluatie in het kader van die monitoring opnieuw aan bod worden gebracht.

Eigenlijk zou het jammer zijn indien ook voor de betrokken werkzoekenden in de andere gewesten de werkplekken die men heeft, bijvoorbeeld in Zuid-Limburg, zouden wegvallen. De vraag is dus of u eventueel met uw collega van het Waalse Gewest alsnog de dialoog wilt aangaan om een opening te maken, zodat die werkplekken in het Vlaamse Gewest alsnog kunnen worden aangeboden, en op die manier bijvoorbeeld ook plukkers in de fruitsector kunnen worden ingezet in het kader van het PWA-systeem, dat in Wallonië nog altijd van kracht is.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Het probleem van arbeidskrapte waarmee de seizoensarbeid kampt, mag je natuurlijk absoluut niet oplossen door aan mensen te zeggen: blijf wat langer in de werkloosheid, we gaan uw tijdelijk werkervaringstraject verlengen, of we gaan u wat meer tijdelijke werkervaring laten opdoen. Dat lijkt me een vrij perfide redenering. Dat ruikt naar gesubsidieerde jobs, en daar

zijn we toch niet voor. Zodra iemand door tijdelijke werkervaring met een normaal contract aan de slag kan, dan moet dat gebeuren, punt aan de lijn. Ik denk dat de oplossing daarvoor inderdaad zit in het overleg met de andere gewesten. Niks houdt hen natuurlijk tegen om dat vanuit hun werkbegeleidingstrajecten en noem maar op te doen. Ik hoor echter dat men in Wallonië blijkbaar met PWA kiest voor het behouden van levenslange werkloosheid en maar twee uur per dag werken. Men zou dat dan eventueel kunnen openstellen voor jobs die in Vlaanderen voorhanden zijn. Als uit dat overleg zoiets kan komen, dan zou dat goed zijn, maar elke andere piste waarbij men mensen langer in de werkloosheid houdt om die seizoenarbeid zo te helpen, is zeer pervers.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: We hebben overlegd met de sector, maar blijven uiteraard in contact. Dan gaat dat in dit geval over VDAB. We zullen samen met hen, als er problemen zijn, ook bekijken op welke manier we ze kunnen oplossen. De sector engageert zich ook duidelijk mee. Ik denk dat ze ook mee zijn met het verhaal van wat wijk-werken wel en PWA niet betekende, van hoe dat kan worden ingeschakeld in een traject naar het normale economische circuit, ook in het belang van die mensen. Dat lijkt me toch wel allemaal belangrijk. Mijnheer Bothuyne, ik ga nu nog niet vooruitlopen op een evaluatie, laat staan op de conclusie dat er meer of minder uren moeten komen. Ik denk dat dat wat vroeg is, en het is zeker niet gericht op één sector. Wijk-werken heeft de bedoeling om mensen sneller naar een normaal economisch circuit te brengen.

We zullen een evaluatie vooral van daaruit bekijken en zien welke problemen er zijn, bijvoorbeeld met het vinden van goeie plaatsen.

Ten slotte, voor de Synerjobs is het probleem aangekaart. Dat kunnen we nog wel eens naar voren brengen, maar het initiatief moet van de andere gewesten komen. Zij moeten hun reglementering aanpassen. Mevrouw Kherbache, u vroeg of een PWA'er vanuit een ander gewest nog naar Vlaanderen kan komen. Neen, hij kan wel bij Vlamingen gaan werken als hij bijvoorbeeld een huis heeft in Wallonië, heb ik geantwoord. Als zij hun reglement aanpassen, kan dat wel, maar vandaag kan dat niet. Vandaag zien we niet dat ze de intentie hebben om dat te doen. Misschien hebben ze zelf genoeg jobs om hun PWA'ers op een zinnige manier aan jobs te houden, maar dat weet ik niet.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Uiteraard pleiten we niet voor het behoud van PWA of om daar uitzonderingen op toe te staan of om mensen in de werkloosheid te houden. In voorbije besprekingen zijn we daar heel duidelijk over geweest. Wij vragen om een oplossing op maat voor die sector. Daar kon een overgangsperiode wel enige ademruimte geven, zeker ook om de alternatieven beter te leren kennen, te omarmen en te gebruiken.

Minister, ik wil de oproep van collega Bothuyne ondersteunen om, als u niet onmiddellijk kunt bijsturen, toch zeker te evalueren en in te grijpen als dat nodig zou zijn. De werkloosheid in Vlaanderen daalt systematisch. Het zal zeker moeilijk worden om werkzoekenden te vinden, dat is de realiteit, daar moeten we niet blind voor zijn. Het wegvallen van de Waalse plukkers zal voor een aantal boeren op korte termijn een grote ramp zijn. Vaak zijn het uitgeweken Vlamingen die vanuit Wallonië in Limburg komen werken.

Minister, u zegt dat de andere gewesten zelf initiatief moeten nemen. Ik wil toch een pleidooi houden om even aan hun mouw te trekken. We kunnen ook zelf stappen zetten. We moeten dit nauw opvolgen. Soms is het een delicate oefening, maar we moeten toch kort op de bal spelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het overleg met de federale diensten over het oneigenlijke gebruik van dagcontracten – 579 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Mijn vraag om uitleg is een vervolgvraag. In juni hadden we een debat naar aanleiding van een Panoreportage over het misbruik van dagcontracten. Op 18 november hield jongerenbeweging KAJ een actiedag om de problematiek van het oneigenlijk gebruik van dagcontracten nog eens aan te kaarten. De actie volgde op een bevraging bij jongeren op hun werkplaats in de sectoren die het meest gevoelig zijn voor misbruik van uitzendarbeid: logistiek, voeding en diensten, horeca. De verhalen die hieruit naar boven kwamen, klinken herkenbaar en zijn niet nieuw.

Ik citeer uit de bevindingen van de bevraagde jongeren: "Verhalen over aaneenschakelingen van dag- en weekcontracten gedurende maanden en zelfs jaren zijn voor ons alledaagse kost. Verhalen over gedwongen deeltijds werken en korte contracten van enkele maanden maken het voor jongeren vandaag moeilijk om een zelfstandig en stabiel leven uit te bouwen. Als speerpunt in deze golf van precarisering zien wij het gebruik van dagcontracten. Wij werken met een aaneenschakeling van dagcontracten, voor weken, maanden en soms jaren, terwijl ons een vast contract wordt beloofd. We weten maar een dag of zelfs maar enkele uren op voorhand of we moeten werken. Wij zitten met een ingewikkelde administratie waardoor fouten in de uitbetaling maar moeilijk op te sporen zijn. We moeten snel reageren, op eender welk moment van de dag of nacht.

De gevolgen van het systeem op ons leven: we moeten permanent beschikbaar zijn en hebben helemaal geen zekerheid op werk, we kunnen niets plannen, ook geen andere job combineren om rond te komen, we kunnen maar moeilijk een sociaal leven uitbouwen, we kunnen geen lening of huurcontract aangaan, we kunnen geen band met collega's opbouwen, wij moeten ons permanent bewijzen en kunnen niet ziek zijn, we hebben geen toekomstperspectief en hebben het gevoel dat we stilstaan."

Minister, de discussie over het gebruik van dagcontracten is reeds jaren aan de gang. De wetgeving hierover is heel duidelijk: "Opeenvolgende dagcontracten voor uitzendarbeid bij eenzelfde gebruiker zijn slechts toegestaan voor zover de gebruiker de nood aan flexibiliteit voor het gebruik van dergelijke contracten kan bewijzen." In werkelijkheid zien we dat er maar weinig moet worden bewezen door een gebruiker en dat er veel achterpoortjes zijn om deze vorm van contracten te blijven gebruiken.

In de commissievergadering van 1 juni van dit jaar hebben we daar een uitgebreide discussie over gehad. U hebt in uw antwoorden op 1 juni verschillende keren verwezen naar uw federale collega van Werk Kris Peeters en de federale bevoegdheden betreffende uitzendarbeid en de controle hierop. U hebt toen ook aangegeven dat u met uw collega Peeters hierover in overleg zou gaan om te bekijken hoe de federale en gewestelijke instanties elkaar kunnen versterken in het opsporen van het oneigenlijke gebruik van dagcontracten en hiertegen kunnen optreden.

Minister, wat is uw reactie op de problematiek die hier nogmaals treffend door de jongeren die werden bevraagd door KAJ, wordt aangehaald? Bent u intussen in overleg geweest met uw federale collega Kris Peeters? Wat was het resultaat hiervan? Op welke manier sluit het Vlaamse beleid vandaag aan op de federale bevoegdheden? Met andere woorden, op welke manier versterken deze twee elkaar na uw

overleg met minister Peeters? U kondigde aan dat uw federale collega de nodige stappen zou nemen. Welke stappen zijn hierin sinds 1 juni van dit jaar genomen?

VDAB registreert via code 89 werkzoekenden die regelmatig uitzendwerk verrichten. Kunt u de evolutie van de voorbije tien jaar schetsen van de groep die is geregistreerd met code 89? Kunt u dit uitsplitsen naar werkzoekenden die specifiek met dagcontracten werken? U gaf ook aan dat er begin dit jaar een pilootproject is gestart om die groep 89 beter te ondersteunen, hun competenties te versterken en een opstap naar vast werk te vergemakkelijken. Kunt u wat meer uitleg geven over dit project? Zijn er al evaluaties?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Dagcontracten kunnen deel uitmaken van een flexibel instrumentarium waarvan werkgevers gebruik kunnen maken om flexibeler op toestanden in te spelen. Ik vind het goed dat er dagcontracten zijn, maar uiteraard veroordeel ik de misbruiken en het oneigenlijk gebruik van deze dagcontracten. De voorwaarden die hieraan zijn verbonden moeten worden nageleefd, maar dit valt onder de federale bevoegdheid. Die moet dit dan ook doen.

Niettegenstaande alle overleg, is het in de eerste plaats aan federaal minister Peeters om initiatieven te nemen. Ik heb begrepen dat hij een overleg heeft gehad met de interprofessionele partners, alsook met de sociale partners van de uitzendsector. Ik zal natuurlijk niet voor hem communiceren. Ik kan moeilijk zeggen welke acties hij heeft ondernomen en welk beleid hij wil uitvoeren. Het is aan hem om dat naar voren te brengen.

In de kwestie van de Vlaamse Sociale Inspectie is het wat moeilijk. Wij zijn volledig afhankelijk van de federale overheidsdienst Toezicht op de Sociale Wetten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO). Klachten moeten bij hen worden ingediend. De federale inspectiediensten wordt gevraagd hun vaststellingen over te maken aan de Vlaamse Inspectie, zodat mogelijke inbreuken kenbaar kunnen worden gemaakt aan de Commissie Uitzendactiviteiten binnen de SERV, die dan kan optreden.

Een van de voorwaarden om een erkenning te krijgen, is dat je de sociale en fiscale wetgeving opvolgt. Op deze manier kunnen misbruiken die bij ons komen via de FOD WASO worden bestreden door een gerechtelijke veroordeling, een administratieve geldboete of de intrekking van de erkenning. Maar we kunnen dus slechts optreden na een overtreding vastgesteld door de federale collega's.

Categorie 89 werd ingevoerd op 1 januari 2012. Een tijdreeks over tien jaar is bijgevolg niet mogelijk. Wel zien we sinds 2012 een gestage toename van het gebruik van uitzendarbeid. De verbeterende conjunctuur en de afschaffing van de proefperiode, vormen hiervoor de verklaring. De afbakening van de groep die enkel of voornamelijk met dagcontracten werkt, is niet mogelijk. Op de grafiek, die ik zal toevoegen aan het verslag ([zie bijlage](#)), is een gestage stijging te zien.

Het proefproject betreft een samenwerking tussen VDAB, de uitzendsector, de voedingssector en voedingsbedrijven uit de Kempen. Het project richt zich naar de uitzendkrachten die zeer regelmatig worden tewerkgesteld in deze bedrijven als productiemedewerker, inpakoperator, lijnmedewerker en die er niet in slagen om door te groeien naar productieoperator, technische operator en lijnverantwoordelijke. Doorgroeien naar die functies verhoogt hun kans op duurzamere tewerkstelling en aanwerving door een bedrijf in vast dienstverband.

Het gebrek aan bepaalde technische competenties en aan gevraagde soft skills belemmert echter vaak dit proces. Het project wil aan deze 'zwakkere' groep – degenen die de stap naar doorgroeien niet kunnen zetten – binnen de code-89-groep de

mogelijkheid bieden de ontbrekende competenties te verwerven. De opleidingsinhoud is gebaseerd op de individuele noden – maatwerk – van de uitzendkracht. Het detecteren van deze noden gebeurt in samenwerking met de bedrijven en vooral met de uitzendkracht zelf. Dat is een heel goede zaak. De bedrijven en de uitzendkracht bekijken waarom die niet kan doorgroeien.

Zo wordt een flexibel, individueel menu samengesteld voor de uitzendkracht, dat bestaat uit korte modules, soms van een halve dag of één of twee dagen. Het is ook gespreid in de tijd, zodat werken en leren kan worden gealterneerd. Dit flexibel opleidingsaanbod wordt mede mogelijk gemaakt door de flexibele organisatie van alle betrokken partners.

Het proefproject wordt uitgerold in de regio Kempen en is gestart in oktober 2017. In de eerste plaats beoogt het proefproject een bereik van dertig uitzendkrachten. Het proefproject zal vermoedelijk tot februari 2018 lopen, afhankelijk van de individuele menu's en de dalperiodes van de betrokken productieprocessen. De evaluatie van het project zal in maart 2018 gebeuren in samenwerking met de betrokkenen. Overal gebeuren er nieuwe dingen. Laat ons bekijken wat we kunnen en dat dan uitrollen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik wil even terugkomen op uw overleg met minister Peeters. U zei dat hij van alles moet doen en het initiatief nemen. Ik ben het met u eens, maar ik verwijs ook naar uw antwoord op 1 juni. U zei toen dat u niet wou dat er dingen parallel gebeuren en dat u uw beleid zou laten aansluiten op dat van hem, en dat u daarvoor met hem in overleg zou gaan. Is dat overleg al gebeurd?

U hebt toen uw vertrouwen uitgesproken in minister Peeters. Dat is zeer goed. U hebt ook aangegeven dat er wel degelijk overleg is in de regionale cellen en dat u samen verdere stappen zou zetten. Welke stappen zijn er concreet gezet tussen 1 juni en nu? In hoeverre sluit dat beleid op elkaar aan? Welke contacten zijn er geweest met minister Peeters?

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Begin juni hebben we hierover al uitgebreid gedebatteerd. De conclusie was dat de bal hoofdzakelijk in het federale kamp ligt. Minister Peeters heeft aan de Nationale Arbeidsraad gevraagd om een regeling uit te dokteren voor die dagcontracten. Naar verluidt lopen die besprekingen niet van een leien dakje. De vakbonden volharden in hun interimbashing. Daartegenover hebben de werkgevers schrik om flexibiliteitsinstrumenten te verliezen. Voor onze fractie is het heel duidelijk dat mistoestanden of oneigenlijk gebruik uit den boze zijn. Die dagcontracten passen uiteraard wel in de economische realiteit.

Op het Vlaamse niveau zijn er twee zaken van belang. We hebben de code 89. Het is goed dat VDAB dat hanteert, maar we moeten ook eerlijk zeggen dat de interimsector er zelf geen zicht op heeft. VDAB verzamelt en beheert die info. Is het niet aangewezen om meer overleg te hebben met de interimsector?

Minister, er is een pilootproject gerealiseerd en een tweede staat in de steigers: het pilootproject van VDAB en het Vormingsfonds voor Uitzendkrachten. De interimsector is vragende partij om dit ook in andere provincies te kunnen realiseren. Staat u hiervoor open?

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, het gebruik van dagcontracten is een oud zeer. In heel specifieke gevallen is het toelaatbaar, maar het is absoluut onaanvaardbaar als

werknemers daar maanden en zelfs jaren in worden tewerkgesteld. U bent het ermee eens dat dit absoluut niet kan.

In juni verwees ik naar de bevoegdheid van de Vlaamse sociale inspectie en de eigen erkenningsregeling, en dat het belangrijk is dat die worden ingeschakeld. Nu zegt u dat u alleen maar kunt reageren als u een inbreuk krijgt doorgestuurd door de federale inspectiedienst. Ik wil u toch vragen: bent u bereid om de Vlaamse sociale inspectie de opdracht te geven – zij komen heel veel op het terrein, bij heel veel uitzendkantoren – om heel specifiek in kaart te brengen hoeveel dagcontracten er worden gebruikt? Zij kunnen die vaststellingen doen, ze kunnen dat opnemen in een pv van inlichting in de regionale cellen of overmaken aan de federale inspecties. Dan heb je een optimale informatie-uitwisseling.

Ik zou niet gewoon wachten tot het federale niveau een inbreuk signaleert. Neen, onze inspectiediensten zijn vaak op het terrein bij de interimsector om controles te doen. U kunt vragen om heel specifiek te controleren op het gebruik van dagcontracten. Zij brengen dat in kaart en sturen een pv van inlichting door naar de federale diensten.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega Annouri, eerst en vooral een warm dankwoord aan u om deze belangrijke problematiek opnieuw op de agenda te brengen. De berichtgeving plakt nog steeds aan onze ribben en de problematiek wordt door iedereen erkend. Die is grotendeels te wijten aan de afschaffing van de proefperiode, het zogenaamde gelijkstellen van arbeiders en bedienden, dat met grote triomf werd gebracht. Volgens mij is dat een van de belangrijkste redenen waarom jongeren vandaag geen vast contract kunnen hebben.

Deze problematiek is duidelijker in de grootstedelijke gebieden, waar er minder sprake is van een zware arbeidskrapte, dan in gebieden zoals bijvoorbeeld West-Vlaanderen, waar er een complete oververhitting is van de arbeidsmarkt en waar er ook veel talent is, en waar men dat minder zal doen.

Het allerbelangrijkste is dat de FOD WASO dat toezicht ernstig neemt en effectief doorstuurt, zodat de kantoren die daar malafide aan meewerken, kunnen worden aangepakt en hun erkenning kunnen kwijtspelen. Het is jammer dat we dit toezicht niet als bevoegdheid hebben, maar goed, de staatsstructuur is zoals sommigen ze hebben gewild.

Het is wel belangrijk om te weten hoeveel zaken zijn doorgestuurd vanuit de FOD WASO. Minister, hebt u daar zicht op? Zijn er effectief erkenningen afgenomen? Met alle begrip als u hier vandaag nog geen cijfers van hebt. Het zou wel nuttig zijn om dit te weten, want het is de kern van de zaak dat de FOD WASO doorstuurt naar Vlaanderen zodat Vlaanderen iets kan doen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Er zijn regelmatig gesprekken tussen de kabinetten en daar is dit onderwerp al aan bod gekomen. In de eerste plaats is dat een federale bevoegdheid. Ik ben niet de schoonmoeder van de federale minister: hij moet doen wat hij moet doen. Hij geeft advies en het gaat niet allemaal even gemakkelijk. Mijn grootste bezorgdheid is dat als er vaststellingen zijn van de federale inspectie, we die krijgen. Dat wordt uitdrukkelijk gevraagd, maar er is geen garantie dat dat gebeurt. We blijven er wel op aandringen. Dat is heel duidelijk.

Ik zou ook niet graag hebben dat minister Peeters mij komt zeggen wat mijn beleid moet zijn, dus ik ga ook niet zeggen wat zijn beleid moet zijn. Hij weet dat die bekommernis in Vlaanderen leeft. Ik ga aan mijn inspectie niet specifiek zeggen dat

de FOD WASO niet goed werkt – ik zeg dat niet, u hebt dat ook niet gezegd – en dat ze extra moeten controleren. Neen, de afspraak is dat als men op het terrein vaststellingen doet die niet tot onze bevoegdheid behoren, we er een pv van inlichting van maken. Dat blijft. Als u vraagt: is dat een focus?, dan zeg ik nee, want dat is een federale bevoegdheid. Als de dagcontracten een federale bevoegdheid zijn, dan is het aan de FOD WASO om dat te bekijken. Als die vaststellingen gebeuren bij andere controles die ze doen, dan kan er een pv van inlichting gebeuren.

Mevrouw Talpe, u vraagt naar overleg met de interimsector. VDAB staat altijd open voor overleg als daar vraag naar is. Die andere provincies, ik had begrepen dat dat een proefproject is. Als daar positieve resultaten uit komen in maart 2018, kunnen we in overleg met de sector de volgende stappen zetten.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, dank u wel voor uw antwoorden. Ik kan me best inbeelden dat u een aangename schoonvader zou zijn, maar ik wil u zeker niet vragen om de schoonmoeder te spelen van minister Peeters. Ik heb mijn vragen gesteld omdat er volgende stappen zouden worden genomen en overleg zou worden gepleegd. Het debat over de bevoegdheden hebben we de vorige keer gevoerd. Ik begrijp dat ook, maar ik zou u willen vragen om proactief te blijven. Waarom? De Panoreportage was inderdaad beklijvend. Het instrument van dagcontracten is inderdaad nodig in onze flexibele arbeidsmarkt maar mag nooit, maar dan ook nooit een excuus zijn om mensen die in een ander statuut thuishoren, aan het lijntje te houden en op die manier te misbruiken. We zien dat dat vandaag heel erg gebeurt.

Dit gaat natuurlijk ook over Vlaamse jongeren die aan het begin van hun carrière op de arbeidsmarkt staan. Je kunt je daar geen valse start veroorloven. In die zin zou ik willen vragen dat u vanuit de Vlaamse Regering niet enkel kijkt naar wat de Federale Regering doet, maar dat u dat ook proactief op de agenda blijft plaatsen omdat het ook voor u van heel groot belang is om dat te blijven opvolgen. Wij zullen dat ook doen namens onze fractie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het versnellingsplan voor het activeren van langdurig werklozen – 596 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): VDAB werkt aan een versnellingsplan om langdurig werklozen te activeren. Het principe werd begin november goedgekeurd door de raad van bestuur. Begin december zou het concrete actieplan voorgelegd worden, maar dat is naar verluidt niet gebeurd. De werkzaamheden in de technische werkgroepen zouden nog niet afgelopen zijn. In principe zou het plan nu op de eerste raad van bestuur van 2018 geagendeerd worden.

VDAB zou naar wij vernemen de screening en bemiddeling van deze langdurig werkzoekenden uitbesteden via tendering, maar dan wel op zo'n manier dat die externen bij VDAB zelf het werk van consultant komen verrichten. Wij zijn die werkwijze niet ongenegen, maar het is natuurlijk geen evidente oefening, vooral omdat VDAB daar nog niet zoveel ervaring mee heeft. Er zouden tot nu toe slechts een tweetal oefeningen in die zin op lokaal vlak zijn.

Ik geef nog even mee dat de vakbonden zich niet tegen dit project verzetten. Dat mag enigszins verrassend zijn, maar het geeft aan dat zij inzien dat VDAB wel baat heeft bij het inhuren van gespecialiseerde dienstverlening om die specifieke doelgroep versneld te activeren.

In het versnellingsplan zou worden geopteerd voor het instellen van opleidingsvouchers voor werkzoekenden voor complementaire opleidingen tijdens hun traject naar werk via korte opleidingen in knelpuntberoepen of knelpuntcompetenties. Het gaat natuurlijk om opleidingen die complementair zijn aan VDAB. Dit lijkt ons in ieder geval ook een juiste maatregel die de rol van VDAB als regisseur correct invult.

Minister, mijn vragen zijn een beetje aangepast omdat het nog niet is voorgelegd op de raad van bestuur. Welke zaken moeten nog worden uitgeklaard in die technische werkgroepen? Hoeveel zal dit plan kosten en wie zal die kosten dragen? Hoe zal de tender voor de screening en bemiddeling concreet worden aangepakt? Hoeveel externen zullen worden aangeworven? Hoe zullen de vouchers er precies uitzien? In welk budget wordt voorzien en hoeveel werkzoekenden hoopt u hiermee te bereiken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Talpe, ik denk dat u weet dat het versnellingsplan vier assen heeft. Ik heb het hier al een paar keer naar voren gebracht.

Ik spreek van drie dingen, maar als we het officieel bekijken, zijn het er vier: het versterken van de screening, het verhogen van de kwantiteit en kwaliteit van de dienstverlening met onder meer de mobiele opleidingen, de administratieve vereenvoudiging onder meer naar de hervorming van de individuele beroepsopleiding (IBO), en de verscherpte monitoring en opvolging. Dat is eigenlijk het versnellingsplan.

Die assen zijn geconcretiseerd in diverse acties, die met de sociale partners werden doorgesproken op de technische werkgroep van de raad van bestuur op 27 november. Op die zitting is ook bepaald om het versnellingsplan niet in een tweede versie op 6 december in de raad van bestuur te brengen. Wel werden toen bijkomende verduidelijkingen gevraagd aan de vergadering van de technische werkgroep van maandag 11 december.

Zoals ik reeds heb gezegd bij de bespreking van de beleidsbrief, laat ik de praktische uitvoering uiteraard aan VDAB. Het versnellingsplan is opgenomen in de begroting 2018 van VDAB. We hebben daar dus geen specifiek nieuw pakket geld voor, het zit binnen de mogelijkheden die zij hebben om zaken te verschuiven in de kredieten en de optimale benutting van de nodige middelen. In het totaalpakket van VDAB zal dit versnellingsplan worden gerealiseerd. Dat is de filosofie.

Dit plan zal zich onder andere toespitsen op het versneld screenen van de populatie van langdurig werkzoekenden. De ambitie is om de behoeften van alle langdurig werkzoekenden samen met private partners te identificeren en hen door te verwijzen naar bemiddelings- en opleidingsinitiatieven. Het resultaat is een persoonlijk opleidings- of actieplan voor de werkzoekende op basis waarvan hij kan worden toegeleid naar het juiste instrument. Dit moet resulteren in een verhoogd aandeel langdurig werkzoekenden in competentieversterking, een verzekerde toeleiding naar de tender 'tijdelijke werkervaring', de tender 'intensief werkplekleren' of wat dan ook. Dat is dus de filosofie van dat versneld screenen.

Het bestek voor de tender moet nog worden opgemaakt en gepubliceerd. Pas daarna kunnen we daarmee van start gaan. U weet dat ik altijd wat voorzichtig ben om ergens data op te zetten. Het is op dit moment nog te vroeg om in te gaan op het derdebetalerssysteem of vouchersysteem. Ik zou het eigenlijk liever een systeem noemen waarbij we extra knelpuntopleidingen geven via derden. De filosofie is uiteindelijk om speciale modules rond knelpuntberoepen bij derden te

hebben met een vouchersysteem of een ander systeem, maar dat moet nog helemaal worden uitgewerkt. De basis is gelegd via het versnellingsplan.

Zoals gezegd wordt het actieplan binnen de begroting 2018 opgestart. Het is nog te vroeg om een aantal te kleven op hoeveel werkzoekenden we zullen bereiken. U bent heel snel met de vragen. Het is de eerste keer op 8 november besproken op de raad van bestuur en nu zullen de volgende stappen worden gezet. Ik sta helemaal achter de extra zaken die men daar wenst te doen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, dank u wel voor de update van dit heel belangrijk project. Het is een goede zaak dat er een versnelling komt, want de langdurig werklozen zijn de hardste noot om te kraken in het arbeidsbemiddelingsproces. Het is dus goed dat we daar werk van maken.

Het is ook heel positief dat er gewerkt wordt met tenders waardoor we gespecialiseerde kennis kunnen insourcen. Dat is een zeer goede zet. Anderzijds is het niet evident om mensen van private partijen als onafhankelijk consultant bij de VDAB te laten werken. U hebt een aantal zaken toegelicht. Het bestek moet nog worden opgemaakt. Ik denk dat heel wat zaken nog goed moeten worden bekeken, zoals garanties naar onafhankelijkheid en wie het zal aansturen. Het is belangrijk dat we dat goed aanpakken.

Er zijn al twee gelijkaardige tenders op lokaal vlak. Weet u hoe die zijn afgelopen en hoe die geëvalueerd worden? Waren daar problemen? Zal dat worden meegenomen in deze tender? Het is belangrijk dat we die informatie kunnen gebruiken.

Wat betreft de knelpuntberoepen en knelpuntvacatures is het belangrijk dat er ook bijzondere acties zijn, want dat is een belangrijke opening om langdurig werkzoekenden snel aan de slag te krijgen.

Een belangrijk deel van de langdurig werkzoekenden is het Nederlands niet machtig. Zal er in het versnellingsplan ook een aspect rond initiatieven inzake taalopleiding worden opgenomen?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Vanuit onze fractie ook alle lof voor dit versnellingsplan. In de oververhitte arbeidsmarkt moeten we speuren naar talent en hebben we tegelijk een groep die langdurig werkloos is. Dat moet zo snel mogelijk aangepakt worden. Daardoor is deze actie gerechtvaardigd. Zoals collega Talpe zegt, is het misschien goed dat externe kennis en 'practice' een nieuwe dynamiek op bepaalde sites teweegbrengt.

Moet ik die opleidingen die men versneld zal krijgen, zien als een of ander traject binnen tijdelijke werkervaring?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Met die tender en ook andere tenders uit het verleden nemen we altijd ervaringen mee. Dat is vanzelfsprekend. We weten wat er is gebeurd. Wat we ervan hebben geleerd, wordt in de volgende tender meegenomen. Dat zal ook hier gebeuren.

De screening heeft de bedoeling om de tekorten individueel te bekijken. Als taal een competentie is die men mist, dan zal daar zonder twijfel ook kunnen worden op ingezet. Dit is een uniek project. Het is de eerste keer dat we op die manier de stap zetten naar langdurig werklozen. Het zijn bovendien echt projecten op maat van het individu, op basis van een screening die samen met derden wordt gedaan.

Mijnheer Ronse, alles wat uit die screening komt en kan helpen in een traject naar werk, kan worden ingezet, dus ook tijdelijke werkervaring kan een van de conclusies zijn om de versterking van die langdurig werklozen na screening te helpen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Het past inderdaad perfect in onze aanpak op maat. We zitten in Vlaanderen met meer dan 250.000 openstaande vacatures en 202.000 werkzoekenden waarvan 64.000 langdurig. Ik weet dat het geen een-op-een-relatie is om beide te matchen, maar er zijn nog heel wat onbenutte mogelijkheden die we met dit versnellingsplan kunnen grijpen. Het is dan ook een 'triple win', zowel voor de werknemer zelf die de opstap naar werk maakt, voor de werkgever voor wie de zoektocht naar kandidaten niet zo eenvoudig is in Vlaanderen, en uiteraard ook voor de overheid, zowel de Vlaamse als de federale, want we willen onze werkzaamheidscijfers naar omhoog krijgen. Het is interessant als er minder werklozen zijn die we moeten uitbetalen.

Minister, het is nu aan u om voldoende druk op de ketel te houden zodat het versnellingsplan snel kan worden goedgekeurd en geïmplementeerd, hopelijk met heel veel succes.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Martine Taelman aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het controlesysteem voor strijkactiviteiten met dienstencheques – 598 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Martine Taelman (Open Vld): In Vlaanderen werkt het grootste deel van de dienstencheque-ondernemingen die ook strikdiensten buitenshuis aanbieden, met kwantitatieve criteria, meer bepaald via een puntensysteem om te kunnen nagaan of de dienstencheques correct werden aangewend. Het aantal punten per kledingstuk kan wat variëren van de ene dienstencheque-onderneming tot de andere. Een concreet voorbeeld is voor hemden bijvoorbeeld tien punten per hemd, zodat er per uur zes hemden in rekening kunnen worden gebracht. Dat brengt voor de klant duidelijkheid. Zo kan de klant controleren of er inderdaad een correcte aanrekening is gebeurd.

Het is ook zo dat niet elke strijkster in een dienstencheque-onderneming even vlot of snel en correct werkt. Dat biedt voor de klant de garantie dat hij steeds dezelfde prijs zal betalen, ongeacht wie het werk heeft verricht. Ook kan de kwaliteit van het wasgoed verschillen.

Er is ook de problematiek dat al het werk om een mand te verwerken niet door dezelfde werknemer wordt verricht. De mand sorteren maar ook het administratieve werk wordt dikwijls door een andere werknemer gedaan.

Vlaanderen is inmiddels bevoegd. Uit getuigenissen bleek dat de Vlaamse inspectie niet overtuigd was van het toegelaten zijn van een dergelijk puntensysteem, of minstens vragen had over het toewijzen van de cheques. Dat verontrustte een aantal dienstencheque-ondernemingen uit angst om verkeerd te worden ingeschat en onterecht verdacht te worden van frauduleuze of foutieve praktijken.

Minister, dit thema is al een aantal keer aan bod gekomen in de commissie, ook via schriftelijke vragen. We hebben daar al een discussie over gevoerd. Ook bij

het bezoek dat we hebben gebracht aan een dienstencheque-onderneming in Oost-Vlaanderen is deze problematiek ter sprake gebracht. Nu verneem ik dat er toch werk zou worden gemaakt van een aangepast controlesysteem om duidelijkheid te verschaffen voor strijkactiviteiten met dienstencheques.

Minister, klopt het dat er werk wordt gemaakt van een aangepast controlesysteem? Zo ja, impliceert dit dat er op het terrein nog een aantal onduidelijkheden en betwistingen werden vastgesteld? Welke pistes worden verkend? Tegen wanneer zou er een oplossing kunnen zijn?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik moet heel de problematiek uit het verleden en de gesprekken die er zijn geweest, niet herhalen. De registratie moet de realiteit weergeven, daar zijn we het wel over eens. De dienstencheques moeten op consistente wijze worden toegewezen aan de verschillende werknemers, en het systeem moet transparant maar ook controleerbaar zijn. Dat zijn allemaal belangrijke aspecten.

We zijn ondertussen een hele tijd verder. Mijn departement en mijn inspectiedienst heeft ondertussen heel wat ervaring kunnen opdoen rond de controle op de dienstencheques, waaronder uiteraard ook die op de strijkactiviteiten. Vooral voor de strijksector blijkt zowel vanuit de inspectiedienst als vanuit de sector dat de vraag blijft bestaan naar aanpassing van enkele aspecten, wat moet resulteren in een meer werkbaar kader dat zekerheid biedt aan de ondernemingen en het werk van inspectiediensten gemakkelijker maakt.

Het departement onderzoekt momenteel wat de mogelijkheden zijn om de toepassing van de reglementering op de strijkateliers te verbeteren. Elk voorstel om de administratieve last voor de ondernemingen tot een minimum te beperken zonder daarbij in te boeten op de mogelijkheden voor controle, is bespreekbaar. Ik wil ook de ondernemingen duidelijk toepasbare regels kunnen geven.

Ik kan nu nog geen details geven over de mogelijke oplossingen die onderzocht moeten worden. Wel kan ik al zeggen dat het voornamelijk gaat om een aanpassing van de vereisten voor het registratiesysteem. Tegelijkertijd zoeken we ook naar een oplossing voor de strijkateliers die naast dienstencheques ook andere activiteiten aanbieden. We willen een vermenging van de activiteiten vermijden en tegelijk de controle hierop verbeteren. Dat moet op een meer efficiënte manier kunnen dan nu het geval is.

De voorstellen die momenteel voorbereid worden, zullen begin 2018 uitgebreid besproken worden met de sector, via een workshop waar we niet alleen de vertegenwoordigers van de sectorfederatie op zullen uitnodigen maar ook zaakvoerders van dienstencheque-ondernemingen met strijkactiviteiten. De bedoeling is via dit overleg te komen tot praktisch toepasbare oplossingen. Dan hoop ik dat we tegen de paasvakantie een uitgewerkte oplossing rond hebben, die dan toepasbaar zal zijn.

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Martine Taelman (Open Vld): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik ben blij met dit antwoord. Ik ben blij dat het terrein ook wordt betrokken bij het overleg en dat er een oplossing gezocht wordt. Ik neem ook aan dat ondertussen aan de controlediensten de opdracht wordt gegeven voorlopig soepel om te springen met de richtlijnen 'transparant' en 'controleerbaar'.

Ook in de PWA-dienstencheque-ondernemingen die vanaf nieuwjaar in het wijkwerken worden ingebed, worden strijkactiviteiten verricht. Hebt u weet van controles bij PWA's de afgelopen jaren of van gelijkaardige problemen met de interpretatie van de regelgeving die zich daar stellen?

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Ik wil collega Taelman bedanken voor deze opvolgingsvraag. Het is goed om te horen van de minister dat er werk wordt gemaakt van een degelijk controlesysteem – dat wisten we eigenlijk al – en dat er ook werk wordt gemaakt van een apart transparant registratiesysteem. Ik heb begrepen dat dat tegen 2018 operationeel zou moeten zijn.

Nog een probleem in verband met de dienstencheques, is het inscannen van de cheques en het niet kunnen lezen van de data. Tot eind 2016 gold er een actieplan omtrent de regeling van de optische lezing. Voor 2017 zou er een definitieve regeling getroffen worden. Minister, hoe ver staat men met het uitwerken van die structurele regeling inzake de problemen met de optische lezing?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Taelman, ik begrijp uw vraag, maar ik zal altijd aan mijn inspectie zeggen dat ze elk misbruik moeten vaststellen. Uiteraard is er geen vrijgeleide omdat er gewerkt wordt aan een systeem. Ik denk niet dat u dat vroeg, maar het is altijd een moeilijk evenwicht. Ik ga ervan uit dat we verstandige mensen hebben in onze inspectiediensten.

Wat betreft het probleem met de PWA heb ik de laatste tijd niet direct meldingen gehad. Ik stel voor dat u daarover een schriftelijke vraag stelt, dan zal ik daar concreet op kunnen antwoorden.

Mevrouw Christiaens, vorige week is de problematiek van dienstencheques enzo voort besproken op de beleidsraad. Ik heb toen uitdrukkelijk aan mijn departement gezegd dat het niet kunnen lezen wat mij betreft geen probleem is van Sodexo en niet van de bedrijven en dat ik wens dat er daarvoor nu definitief een oplossing komt. Met die boodschap zijn ze terug het veld in getrokken en zullen ze allicht opnieuw overleg voeren met Sodexo.

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Martine Taelman (Open Vld): Minister, ik heb niet willen zeggen dat er niet mag worden gecontroleerd, integendeel. Maar het is natuurlijk wel zo dat er onduidelijkheid heerst en ook wel wat schrik bij de ondernemers die trachten een duidelijk en transparant systeem uit te werken, maar er niet zeker van zijn of het systeem wel voldoet. En daar zou dan wat coulant mee worden omgesprongen. Dat was de teneur van mijn vraag.

We zullen inderdaad een schriftelijke vraag stellen over de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's). Ik ben heel tevreden met het feit dat u zegt dat die optische lezing inderdaad een probleem van Sodexo is. Dat lijkt mij ook heel logisch. Als we de praktijkvoorbeelden zien van wat er niet kon worden gelezen, was het soms heel duidelijk dat men heeft geprobeerd de last in het vakje van de ondernemer te leggen. Dat is uiteraard niet de bedoeling. Ik vind het een heel goede boodschap aan Sodexo.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over een overkoepelende portaalsite om internationaal toptalent aan te trekken – 609 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, voorzitter, secretaris en collega's, op 5 december was ik aanwezig op het evenement van de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren & Ondernemen (VARIO). Ik heb u daar gezien, minister, maar ik weet niet of u mij hebt gezien. Het maakt niet uit. Het is trouwens een aanrader voor alle collega's van deze commissie om daarop aanwezig te zijn.

Op 5 december heeft men het officiële advies overhandigd aan onze minister. In die studie of dat advies wordt met een sense of urgency gepleit voor het internationaal verankeren van toptalent in Vlaanderen. Want onze exportgedreven kenniseconomie is wereldtop op het vlak van wetenschap en innovatie. Minister, de CEO van AkzoNobel, Thierry Vanlancker, heeft er voor gepleit om Vlaanderen of België minder voor te stellen als het land van de frieten en de chocolade, maar ook als het land van de kenniseconomie en onder andere ook van het design. Ik vond dat hij daar zeker een punt had.

Het punt dat hij wilde maken, was dat, om internationaal toptalent, jonge ingenieurs aan te trekken naar Vlaanderen, ze niet voor de frieten en de pils zullen komen – of misschien wel, als we ze laten proeven – maar eerder voor het hoge niveau, voor de kenniseconomie. De chocolade en de pils zijn niet het eerste argument om naar België te komen. Hij vindt dat we trotser moeten zijn op onze kenniseconomie.

In het debat dat er werd gevoerd, werd er verder een belangrijk pijnpunt aangehaald door Françoise Chombar van Melexis. Zij vertelden, ten eerste, dat er te veel portaalsites zijn, waar die expats naar worden geleid om informatie te vinden. Ten tweede zei ze dat er een probleem is bij de gemeentehuizen. Als zo'n internationaal toptalent daar komt vragen hoe die zich moet inschrijven in de gemeenten, wordt die daar vaak niet begrepen. Dat zijn vervelende pijnpuntjes, waarmee Vlaanderen niet zo'n goede beurt maakt.

Daarom pleit VARIO voor een soort van onestopshop. Dat is een office center waarbij de gebruiksvriendelijkheid voor expats vooropstaat: zo zouden aanvragen, documenten of formulieren onmiddellijk digitaal kunnen worden verwerkt. Maar het is vooral één aanspreekpunt voor al dat internationaal toptalent.

Er werd verwezen naar het Nederlandse I amsterdam office center, waarbij zowel buitenlandse studenten als expats snel hun weg kunnen vinden. De CEO's en rectoren daar aanwezig kenden dat en waren daar zeer over te spreken.

Minister, er is een heel goed Nederlands voorbeeld. Vindt u de oprichting van een 'onestopshop' office center of overkoepelende portaalsite om internationaal toptalent aan te trekken, maar vooral ook te faciliteren, een wenselijk initiatief? Bent u bereid om dit voorstel te verkennen?

Indien u dat niet ziet zitten, ziet u dan anderen mogelijkheden? Uit het debat bleek alleszins duidelijk dat er een aantal pijnpunten zijn die mijn inziens makkelijk te verhelpen zijn.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ja, ik heb gezien dat u daar was. Mijn medewerkers zijn gebleven. Het accent dat ik leg op de kenniseconomie, op Smart, het digitale gebeuren, is net om ons op de kaart te zetten al een hub. Alles wat imec doet, wat het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) doet, is net om die toptalenten naar hier te krijgen. De filosofie van de studiedag was: als ze komen, hoe kunnen we ze dan verankeren in onze bedrijven?

Wat ik vreemd vond in het rapport van VARIO, is dat ze niet verwezen naar flanders.be. Want we hebben met flanders.be die portaalsite. Daarop is in het Engels alles gebundeld op één plaats, uiteraard mét doorverwijzing. We moeten niet alle

informatie op één website bundelen, maar vanuit die centrale websites word je dan doorverwezen naar de andere websites.

Ik ben er zelf naartoe gesurft. Het is heel duidelijk en heel doelgericht. De andere websites moeten blijven bestaan. Maar het lijkt mij vanzelfsprekend dat een universiteit op een andere manier informatie presenteert naar de studenten toe dan bijvoorbeeld naar bedrijven voor stageplaatsen. In Nederland zal dat niet anders zijn.

Er is dus wel één ingangspoort, maar vanuit je specifieke interesse, bijvoorbeeld als student of als werkzoekende, kun je op andere websites terecht komen.

De informatie is dus gebundeld op flanders.be. Uiteraard zijn zowel ik als mijn collega's die daarbij betrokken zijn, onder andere minister-president Geert Bourgeois, bereid om wijzigingen door te voeren indien er mankementen zijn of indien er verbeteringen mogelijk zijn. Ik wil daar zeker mee voortwerken.

Op de andere punten ben ik vorige week al wat ingegaan naar aanleiding van de vragen van de heren Bothuyne en Ronse. Mijn eerste ideeën om nog meer mensen aan te trekken, lagen volledig in de lijn van het rapport en de dertig punten.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Ik ben blij te horen dat zo'n site wel degelijk bestaat. Maar ik kom toch terug op dat debat, waar bijna alle debaters hetzelfde probleem aanhaalden. Ik wil dus toch de suggestie maken om alsnog na te denken hoe dat meer bekendheid kan krijgen bij die stakeholders, zowel de internationale bedrijven als de universiteiten. Want het is nog onvoldoende bekend.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik dank mevrouw Vanwesenbeeck om de thematiek opnieuw op de kaart te zetten. Het is goed dat we een serieuze tand zullen bij steken wat betreft de arbeidsmigratie van de hogeropgeleiden uit niet-EU-landen. Het is bijzonder goed dat er dankzij de tussenkomst van mevrouw Vanwesenbeeck wat meer punch en bekendheid wordt gegeven aan de site flanders.be.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Als het gaat over het aantrekken van internationaal toptalent, denk ik automatisch aan de grote onderzoekinstellingen, imec, de universiteiten. Imec gaf zelf al aan dat het niet altijd evident is om de juiste profielen aan te trekken vanuit het buitenland. Ik was er zelf niet. Is imec hierbij betrokken geweest? Hebben zij suggesties gegeven om eventueel wijzigingen aan te brengen aan de bestaande sites? Of hebben zij andere suggesties gedaan waarmee we eventueel kunnen voortwerken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Christiaens, de filosofie van VARIO was juist dat we prachtige onderzoekinstellingen hebben en dat die, dankzij hun reputatie wereldwijd, vrij goed en gemakkelijk mensen aantrekken. Maar we merken dat die mensen daarna vertrekken. Kunnen we ze niet laten doorstromen naar het bedrijfsleven? Dat was eigenlijk de filosofie. Dankzij onze kennisinstellingen, dankzij de dingen waarop we goed scoren – imec is wereldwijd bekend – hebben we die. Hoe kunnen we ze nu houden?

Dat is de filosofie. Voor hen is die website niet meteen noodzakelijk. Ze hebben hun eigen uithangbord, met de naam imec die belangrijker zal zijn dan de naam flanders.be. Maar ik neem de opmerking mee. Ik ben het ook met u eens. Het verbaasde mij al dat zelfs VARIO bij zijn zoektocht niet op flanders.be was terechtgekomen.

Ik kende flanders.be. Ik heb ook aan Danielle Raspoet gezegd dat daar raar was. Zij zei: 'Dan hebben wij ons huiswerk niet goed gedaan.' Het feit dat ze er niet op is gekomen, betekent misschien dat we op dat vlak effectief nog stappen naar bekendheid moeten zetten.

We kunnen aan de slag gaan met de voorstellen. Ik maak het over aan de collega's. Ik veronderstel dat iedereen daar mee zijn schouders onder zal zetten.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, ik ben vooral blij dat u mijn suggestie om dat bekender te maken, zult meenemen.

Er is een tweede problematiek die mij verbaasde, namelijk dat het verenigen van gezinnen een grote problematiek blijkt te zijn. Maar dat is federale materie. Misschien moet ik daarover een vraag stellen? Of mag ik u hier vragen om dat eens op te nemen met uw partijgenoot op federaal niveau? De gezinsvereniging van dat internationaal toptalent blijkt dus ook een probleem te zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.